

ENERGIE-INVESTERINGSAFTREK (EIA)

ENERGIE & BEDRIJVEN

WWW.SENTERNOVEM.NL/EIA

Inleiding	2	
Hoe werkt de Energie-investeringsafrek?	3	DEEL 1
Hoe vraagt u Energie-investeringsaftrek aan?	7	DEEL 2
Wijzigingen in de Energie-investeringsafrek (EIA) 2009	12	DEEL 3
Wat komt in aanmerking voor EIA?	17	DEEL 4
Het overzicht van energie-investeringen 2009	23	DEEL 5
Voorstel voor de energielijst 2010	59	DEEL 6
Heeft u nog vragen?	61	

Deze brochure bevat een beknopte en vrije weergave van de wettelijke bepalingen. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Raadpleeg in geval van onduidelijkheid altijd de tekst van de wet en de regeling zelf.

INLEIDING

FINANCIËEL VOORDEEL VOOR INVESTERINGEN IN ENERGIEBESPARING EN DUURZAME ENERGIE

De Energie-investeringsaftrek (EIA) biedt u als ondernemer een belastingvoordeel als u investeert in energiebesparende bedrijfsmiddelen en duurzame energie. Naast de gebruikelijke afschrijving is 44% van de investeringskosten van deze bedrijfsmiddelen aftrekbaar van de fiscale winst. Over één of meer jaren hoeft u minder inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting te betalen.

Door te investeren in energiebesparende bedrijfsmiddelen bespaart uw onderneming ook direct op de energiekosten. Uw voordeel is dus dubbel: u heeft lagere energiekosten en u betaalt minder inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. Investeren in energiebesparende bedrijfsmiddelen is daarom een verantwoorde keuze. De EIA ondersteunt u daarbij. Het energiegebruik in Nederland is niet duurzaam. Door het gebruik van fossiele brandstoffen ontstaan emissies die bijdragen aan het klimaatprobleem. Bovendien zijn we voor de levering van deze fossiele brandstoffen afhankelijk van een klein aantal landen. Daarom bevordert de overheid een duurzame energiehuishouding met ook op de lange termijn schone, beschikbare en betaalbare energie.

Bedrijfsmiddelen die een doelmatig gebruik van energie bevorderen en voldoen aan bepaalde energieprestatie-eisen komen in aanmerking voor de EIA. Een energieprestatie-eis is bijvoorbeeld een besparingsnorm per geïnvesteerde euro of een rendementseis.

In principe kan elke onderneming in Nederland gebruik maken van de EIA. En dat is nog eenvoudig ook. In deze brochure leest u hoe u dit kunt doen.

LEESWIJZER

In deel 1 van deze brochure vindt u een uitleg over de werking van de EIA. In deel 2 leest u hoe u gebruik kunt maken van deze regeling. In deel 3 treft u de wijzigingen aan ten opzichte van het jaar 2008. In deel 4 staat de toelichting op de energielijst. In deel 5 is een overzicht opgenomen met omschrijvingen en voorbeelden van energie-investeringen, de zogenoemde Energielijst. In deel 6 is aangegeven hoe u een voorstel kunt doen om de Energielijst van 2009 aan te vullen of te wijzigen voor 2010.

REGELING OP HET INTERNET

Direct na publicatie in de Staatscourant is de energielijst van 2009 beschikbaar op internet via onze website. Het adres is: www.senternovem.nl/eia. Op deze website staan bovendien het jaarverslag, het meldingsformulier, voorbeeldprojecten, interessante nieuwsberichten en links naar relevante sites. Ook kunt u zich via deze website abonneren op de elektronische nieuwsbrief over de EIA. De brochure en formulieren vindt u ook op www.belastingdienst.nl/zakelijk/investeringsregelingen.

HOE WERKT DE ENERGIE-INVESTERINGSAFTREK?

DEEL 1

EIA 2009

1.1 DE ENERGIE-INVESTERINGSAFTREK (EIA)

De EIA is een fiscale regeling die valt onder de verantwoordelijkheid van de ministers van Financiën en Economische Zaken (EZ). De Belastingdienst en SenterNovem, een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken, verzorgen de uitvoering van de EIA.

1.1.1 Wie komen voor de EIA in aanmerking?

U kunt profiteren van de EIA als u een ondernemer bent die in Nederland belastingplichtig is voor inkomsten- of vennootschapsbelasting en voor eigen rekening feitelijk een onderneming drijft. U moet dan wel investeren in een bedrijfsmiddel dat voldoet aan de eisen van de Energielijst. In deel 5 van deze brochure vindt u de energielijst van 2009.

1.1.2 Hoe werkt de EIA?

Dankzij de EIA kunt u profiteren van een extra aftrekmogelijkheid voor de fiscale winst. Voorwaarde is dat u de investering tijdig, dat wil zeggen binnen drie maanden na het aangaan van de verplichting, heeft aangemeld bij het Bureau investeringsregelingen en willekeurige afschrijving (IRWA) te Breda. Voor deze belastingaftrek heeft u altijd een verklaring nodig van de minister van Economische Zaken. Hierop staat dat het bedrijfsmiddel wordt aangemerkt als energie-investering en voor EIA in aanmerking komt. Deze verklaring wordt afgegeven door SenterNovem. Verderop in deze brochure kunt u lezen hoe dat in zijn werk gaat.

1.1.3 De hoogte van de EIA

Als u een bedrijfsmiddel heeft aangeschaft dat aan de energieprestatie-eisen voldoet, mag een extra bedrag ter grootte van 44% van het investeringsbedrag ten laste worden gebracht van de winst.

Minimum: De kosten van één bedrijfsmiddel moeten minimaal EUR 450 bedragen en het totale bedrag aan energie-investeringen moet per kalenderjaar ten minste EUR 2.200 zijn.

Maximum: In één kalenderjaar wordt per onderneming over ten hoogste EUR 113 miljoen aan energie-investeringen EIA verleend. Dit betekent dat bij een bedrag aan energie-investeringen van bijvoorbeeld EUR 150 miljoen in één kalenderjaar, de EIA 44% van EUR 113 miljoen bedraagt. Over het resterende bedrag wordt geen EIA verleend.

Dreigt overschrijding van het voor EIA beschikbare budget, dan kan de Minister van Financiën de regeling beperken of buiten werking stellen. Dit wordt dan onder meer in de Staatscourant gepubliceerd. De regeling EIA die geldt op het moment dat u de investering doet, bepaalt of EIA nog mogelijk is. Let op: op het moment dat de EIA buiten werking treedt, kan het zijn dat u de voortbrengingskosten nog niet heeft aangemeld. Deze kosten moet u dan aanmelden binnen drie maanden na de datum waarop de regeling buiten werking is gesteld, in plaats van binnen drie maanden na afloop van het kalenderkwartaal.

REKENVOORBEELD

Stel, de fiscale winst in 2009 bedraagt EUR 500.000. De vennootschapsbelasting bedraagt 20% voor de eerste schijf tot EUR 40.000, 23% van EUR 40.000 tot 200.000 en 25,5% boven EUR 200.000. U verricht voor EUR 300.000 nieuwe energie-investeringen. De EIA bedraagt 44% van EUR 300.000, dat is EUR 132.000. De fiscale winst wordt nu EUR 368.000 (EUR 500.000 - EUR 132.000). Zonder EIA zou u EUR 121.300 aan vennootschapsbelasting moeten betalen. Door gebruik te maken van de EIA betaalt u echter maar EUR 87.640 vennootschapsbelasting. Uw directe fiscale voordeel bedraagt EUR 33.660 (netto EIA-voordeel is dan ongeveer 11%).

1.2 WELKE KOSTEN KOMEN IN AANMERKING?

U kunt de EIA in principe toepassen op de aanschaf- of voortbrengingskosten van de bedrijfsmiddelen of van onderdelen van bedrijfsmiddelen die aan de energieprestatie-eisen voldoen. Hierna staat uitgelegd welke kosten zoal in aanmerking komen.

- Bedrijfsmiddelen die in aanmerking kunnen komen voor EIA zijn uitsluitend **bedrijfsmiddelen** die van belang zijn voor een **nuttig gebruik van energie**. Tot de bestanddelen van deze bedrijfsmiddelen kunnen ook gerekend worden: **voorzieningen** (zoals leidingen, appendages en meet- en regelapparatuur) die **technisch noodzakelijk zijn voor deze bedrijfsmiddelen** en **uitsluitend dienstbaar zijn aan deze bedrijfsmiddelen** en daarom geen zelfstandige betekenis hebben.
- Onder de **aanschafkosten** vallen de koopsom plus de bijkomende kosten die nodig zijn om een bedrijfsmiddel bedrijfsklaar te krijgen (bijvoorbeeld montagekosten).
- Van **voortbrengingskosten** is sprake als een bedrijfsmiddel (gedeeltelijk) in de eigen onderneming is vervaardigd. Alle kosten die hiervoor binnen de eigen onderneming zijn gemaakt behoren tot de voortbrengingskosten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de arbeidskosten van een eigen werknemer die een in delen geleverde machine in elkaar zet.
- Als u **omzetbelasting** kunt verrekenen, hoort de betaalde omzetbelasting niet bij de aanschaf- of voortbrengingskosten. Als u daarentegen bent vrijgesteld van de omzetbelasting, hoort de aan de leverancier betaalde omzetbelasting eveneens bij de aanschaf- of voortbrengingskosten.
- **Aanpassingen aan bestaande bedrijfsmiddelen** kunnen voor de EIA in aanmerking komen, als het aangepaste bedrijfsmiddel voldoet aan de energieprestatie-eisen van de regeling. Deze kosten moeten naar goed koopmansgebruik op de balans worden geactiveerd. Alleen de aanpassingskosten en/of nieuw toegevoegde onderdelen komen dan voor de EIA in aanmerking.
- De **kosten voor een energieadvies, EPA-maatwerkadvies** of een **actieplan voor elektromotoren** kunt u melden als u voldoet aan de voorwaarden (zie hiervoor bij deel 5 onderdeel E).

1.3 WELKE KOSTEN KOMEN NIET IN AANMERKING?

Kosten die niet in aanmerking komen voor de EIA zijn:

- kosten voor bedrijfsmiddelen die **eerder zijn gebruikt**;
- kosten die betrekking hebben op: grond, woningen, personenauto's die niet zijn bestemd voor het beroepsvervoer over de weg, vaartuigen voor representatieve doeleinden, dieren, effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere publiekrechtelijke dispensaties;
- **subsidies**: als u bij andere regelingen investeringssubsidie ontvangt voor het desbetreffende bedrijfsmiddel, moet u het subsidiebedrag aftrekken van de aanschaf- of voortbrengingskosten. Exploitatiesubsidie hoeft u niet in mindering te brengen;
- **onderhoudskosten**.

1.4 VERGUNNINGEN

Het verplicht stellen van de hierna genoemde vergunningen en beschikkingen op het moment van melden voor EIA is om te voorkomen dat recht op EIA ontstaat voor (ver) in de toekomst liggende investeringen ten nadele van investeringen die op korte termijn worden uitgevoerd en energie besparen. SenterNovem kan u vragen aan te tonen dat u beschikt over de vereiste vergunningen en beschikkingen.

Bouwvergunning en Wbr-vergunning

Vanaf 2003 is de voorwaarde van een bouwvergunning ingevoerd. In 2004 is hieraan de voorwaarde van een Wbr-vergunning toegevoegd. Voor investeringen die worden geplaatst op, in, naast of over Rijkswaterstaatwerken is ook een Wbr-vergunning (Wet beheer rijkswaterstaatwerken) verplicht. Op het moment van melden bij bureau IRWA moet door het bevoegde gezag de vergunning zijn afgegeven, maar die hoeft niet onherroepelijk te zijn. De bezwaar- en beroepsprocedure hoeft dus niet te worden afgewacht.

De bouwvergunningseis geldt ook voor investeringen in **nieuwe tuinbouwkassen**. Als het bedrijfsmiddel of het onderdeel daarvan **uitsluitend** bestemd is voor toepassing in of bij nieuwe opstanden van een glastuinbouwbedrijf, moet ook voor de opstanden een bouwvergunning zijn afgegeven op het moment van melden bij bureau IRWA.

Alleen bij die investeringen waarvoor als zodanig een bouwvergunning verplicht is en bij investeringen uitsluitend bestemd voor nieuwbouwkassen geldt de bouwvergunningsvoorwaarde. De verplichting geldt niet voor onderdelen uit een bouwvergunningplichtig bouwwerk (anders dan een nieuwbouwkas). Het geldt dus wel voor bijvoorbeeld windmolens en warmtebuffertanks, die als zodanig een vergunning moeten hebben. Het geldt niet voor bijvoorbeeld een warmtekrachtinstallatie of isolatie, dat deel uitmaakt van een bedrijfsgebouw, anders dan een nieuwbouwkas.

Milieuvergunning

Voor investeringen in **duurzame energie** is vanaf 2007 een afgegeven milieuvergunning vereist op het moment van melden. Deze eis geldt alleen indien voor het bedrijfsmiddel een milieuvergunning noodzakelijk is. Op deze manier harmoniseert de overheid de voorwaarden van verschillende financiële stimuleringsregelingen.

SDE-beschikking voor wind

Voor windturbines die op land worden geplaatst is de voorwaarde voor de SDE-beschikking komen te vervallen. Vanaf 2009 geldt voor windturbines die in het niet gemeentelijk ingedeelde deel van de territoriale zee of de Exclusieve Economische Zone worden geplaatst dat op het moment van melden van EIA bij het bureau IRWA een beschikking moet zijn afgegeven zoals bedoeld in artikel 2 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie (SDE) met een subsidiebedrag groter dan EUR 0.

1.5 COMBINATIES VAN REGELINGEN

EIA en andere fiscale regelingen

Het kan voorkomen dat een investering betrekking heeft op een (onderdeel van een) bedrijfsmiddel dat zowel in aanmerking komt voor de EIA als voor de VAMIL. In dat geval kan van beide regelingen gebruik worden gemaakt, mits het bedrijfsmiddel voor beide regelingen apart wordt gemeld.

Indien er sprake is van overlap tussen EIA en MIA moet een keuze gemaakt worden. Voor hetzelfde investeringsdeel gebruik maken van zowel EIA als MIA is niet mogelijk.

Als een investering betrekking heeft op zowel een (onderdeel van een) bedrijfsmiddel dat in aanmerking komt voor EIA als op een ander bedrijfsmiddel dat in aanmerking komt voor MIA (milieu-investeringsaftrek), kan er van beide regelingen gebruik gemaakt worden als u de investeringskosten opsplitst.

Opsplitsing van de investeringskosten in een EIA- en een MIA-deel kan interessant zijn aangezien het voordeel van de EIA groter is dan het voordeel van de MIA. Als u uw investering wenst op te splitsen, moet u dit zelf uitvoeren en aanleveren.

Let op dat u tijdig voor de juiste regeling een melding doet. Omzetting achteraf van meldingen voor de ene regeling naar de andere regeling wordt niet toegestaan.

Als u gebruik wilt maken van de MIA of de VAMIL of meer informatie hierover wilt hebben, kunt u op de achterzijde van deze brochure adressen en telefoonnummers vinden.

EIA en de 'gewone' investeringsaftrek

Als uw totale investeringen in bedrijfsmiddelen in een jaar tussen de EUR 2.100 en EUR 293.000 bedragen, kan het voorkomen dat u voor de energie-investeringen naast EIA ook recht heeft op de kleinschaligheids-investeringsaftrek. Vraag hierover meer informatie bij de Belastingdienst (BelastingTelefoon voor ondernemers tel. 0800-0543) of uw accountant/boekhouder.

Andere (subsidie)regelingen

Als u meer informatie wilt hebben over andere regelingen die SenterNovem uitvoert, kunt u het beste de digitale adviseur raadplegen op de internetsite: www.senternovem.nl. U kunt ook bellen met het nummer voor de helpdesk bedrijven: 0900-6080600 of een e-mail sturen naar info@senternovem.nl.

HOE VRAAGT U ENERGIE-INVESTERINGSAF TREK AAN?

2.1 MELDINGSPROCEDURE

Een bedrijfsmiddel waarvoor u EIA wilt aanvragen, moet u aanmelden met het formulier 'Melding/verzoek om verklaring Energie-investeringsaftrek (EIA)'. Dit formulier kunt u downloaden en eventueel invullen vanaf de internetpagina van de EIA: www.senternovem.nl/eia of www.belastingdienst.nl/zakelijk/investeringsregelingen. Daarna print u het formulier uit en plaatst u uw handtekening. U kunt het formulier ook opvragen bij de BelastingTelefoon voor ondernemers en bij SenterNovem in Zwolle. Om in aanmerking te komen voor de EIA vult u het formulier juist en volledig in en stuurt het op tijd naar het Bureau investeringsregelingen en willekeurige afschrijving (IRWA) in Breda.

2.1.1 Invullen meldingsformulier

Vul het meldingsformulier altijd volledig in. U kunt ook iemand machtigen om dit te doen. Stuur u in dat geval de machtiging mee met het meldingsformulier. Het machtigingsformulier kunt u vanaf de bovenstaande internetpagina's downloaden.

Maatschappen en firma's

Bij een samenwerkingsverband (bijvoorbeeld een maatschap of een vennootschap onder firma (v.o.f.)) moet elke maat of vennoot afzonderlijk een meldingsformulier inleveren. Het bedrag dat elke maat of vennoot afzonderlijk op het formulier moet vermelden, is het percentage van zijn aandeel in de maatschap of firma vermenigvuldigd met de totale aanschaf- en/of voortbrengingskosten. Gebruikelijk is een verdeling volgens de aandelen in de winst. Wilt u hiervan afwijken overleg dan even met de Belastingdienst.

2.1.2 Op tijd insturen meldingsformulier

Het volledig ingevulde formulier stuurt u naar het **Bureau IRWA van de Belastingdienst in Breda** (zie adres op het meldingsformulier). Bewaar een kopie van de melding bij uw boekhouding. **Stuurt u de melding vooral ook op tijd in:**

- Als het gaat om de **aanschaf** van een bedrijfsmiddel, moet uw melding binnen drie maanden na het aangaan van de verplichting zijn binnengekomen bij het Bureau IRWA. Het 'aangaan van een verplichting' is het moment waarop voldoende bepaalbaar is wat er is overeengekomen en voor welke prijs. Dit kan dus ook al een mondelinge overeenkomst zijn.
- Als het gaat om de **voortbrengingskosten**, moet uw melding zijn binnengekomen **binnen drie maanden na het eind van elk kalenderkwartaal** waarin de voortbrengingskosten zijn gemaakt. Behalve als het bedrijfsmiddel waarvoor voortbrengingskosten zijn gemaakt in de loop van datzelfde kalenderkwartaal in gebruik wordt genomen, want dan gaat de termijn van drie maanden in op de datum van ingebruikneming.
- Als u een bedrijfsmiddel wilt melden waarvoor een **bouwvergunning, milieuvergunning bij duurzame energie, Wbr-vergunning of SDE-beschikking** (zie paragraaf 1.4) nodig is, let er dan op dat deze vergunning of beschikking op het moment van melden daadwerkelijk is afgegeven door het bevoegde gezag. U hoeft echter de vergunning(en) of beschikking niet met het meldingsformulier mee te sturen.

Niet volledig ingevulde formulieren worden teruggestuurd. Ontbrekende gegevens kunt u dan invullen om alsnog voor EIA in aanmerking te kunnen komen. Is er na de meldingstermijn van drie maanden of de door Bureau IRWA geboden indien/hersteltermijn nog geen volledig ingevuld formulier ontvangen, dan heeft u voor de tot dan toe gemaakte kosten geen recht op EIA. Als u in tijdnood komt met de meldingstermijn van drie maanden, kunt u een volledig ingevuld meldingsformulier ook faxen naar het Bureau IRWA (zie het faxnummer op het meldingsformulier). U moet het originele meldingsformulier dan binnen twee weken alsnog naar Breda sturen.

Stap 1 Investeren en melden voor EIA

- Betaalt u **inkomsten- of vennootschapsbelasting**?
- Heeft u een **energie-investering** gedaan? Kijk in de energielijst, de website: www.senternovem.nl/eia of bel met de EIA-helppdesk. Is het niet precies duidelijk waarin u investeert en wanneer, bespreek uw (turn-key)project dan ruim van te voren met een projectadviseur.
- Heeft u de benodigde **vergunningen** binnen als u EIA wilt aanvragen? Zie paragraaf 1.4 van deze brochure. U hoeft geen kopie mee te sturen.
- Heeft u **binnen drie maanden na het aangaan van de verplichting** een volledig ingevuld aanvraagformulier ingestuurd naar bureau IRWA?
- Heeft u de kosten voor het eventuele meerwerk ook binnen drie maanden gemeld?
- Heeft u per **maat/vennoot** en per **code** van de energielijst een apart formulier ingestuurd?

2.1.3 Ontvangstbevestiging

Binnen vier weken nadat u het formulier heeft verzonden, stuurt het Bureau IRWA u een ontvangstbevestiging. Hierop vindt u het nummer waaronder uw melding staat geregistreerd bij het Bureau IRWA.

Het krijgen van een ontvangstbevestiging betekent niet automatisch dat u EIA krijgt. Het betekent alleen dat uw melding is geregistreerd bij het Bureau IRWA. Voor de verdere afhandeling heeft u niet meer te maken met het Bureau IRWA, maar met SenterNovem en uw kantoor van de Belastingdienst. SenterNovem toetst uw melding op de technische en administratieve eisen van de EIA en geeft een verklaring af als u aan de eisen voldoet. De Belastingdienst stelt uiteindelijk vast of u wel of geen EIA krijgt.

Stap 2 Ontvangstbevestiging

- Binnen vier weken krijgt u van Bureau IRWA een ontvangstbevestiging. Bureau IRWA stuurt het aanvraagformulier door naar SenterNovem.

2.1.4 Verklaring

Het kan zijn dat SenterNovem aanvullende vragen over de investering stelt om vast te stellen of de investering aan de eisen voldoet.

Veelal wordt dan gevraagd naar:

- de opdrachtbevestiging om te controleren of de investering is verricht en de melding tijdig is ingediend.
- de technische specificaties om te controleren of aan de technische voorwaarden is voldaan en alle verplichte bestandsdelen aanwezig zijn.
- de kostenspecificatie om te controleren welke kosten voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komen.
- Eventueel wordt gevraagd naar de benodigde bouw- of milieuvergunning of SDE-beschikking.

- Bij generieke meldingen wordt meestal ook gevraagd naar de energiebesparingsberekening.

Indien u niet reageert op de vragenbrief krijgt u nog een herinnering, maar dan is verder uitstel niet meer mogelijk. U krijgt standaard 3 weken de tijd om de vragen te beantwoorden. Indien dit problemen voor u oplevert, neem dan voor het verlopen van de termijn contact op met de contactpersoon van SenterNovem om een verlengde antwoordtermijn vast te stellen.

Als uw melding aan alle eisen voldoet, geeft SenterNovem een verklaring af waarin staat dat uw investering wordt aangemerkt als energie-investering. Dit is normaal gesproken binnen 8 weken netto behandeltijd door SenterNovem. De verklaring kunt u gebruiken als bewijs voor de door u opgevoerde belastingaftrek. SenterNovem informeert de Belastingdienst over de controleresultaten.

Let op: de verklaring wordt afgegeven voor ten hoogste het bedrag dat door u gemeld is. Als uit een eventuele controle van SenterNovem blijkt dat de investeringskosten die voor EIA in aanmerking komen hoger zijn geweest dan het gemelde bedrag (bijvoorbeeld meerwerk), dan zal voor het meerdere geen verklaring worden afgegeven als daarvoor niet tijdig een nieuwe melding is ingediend.

Tegen het (gedeeltelijk) afwijzen van een verzoek om een verklaring kunt u bezwaar maken bij SenterNovem. Dit kunt u uiterlijk **binnen zes weken** na schriftelijk ontvangst van het besluit doen. Ook tegen het niet in behandeling nemen van een verzoek om een verklaring, omdat de juiste vergunning of SDE-beschikking niet aanwezig was ten tijde van de melding, kunt u bezwaar maken bij SenterNovem.

Stap 3 Controle en verklaring

- SenterNovem kan u aanvullende vragen stellen. Als de investering aan de EIA eisen voldoet krijgt u van SenterNovem een verklaring.
- Tegen het (gedeeltelijk) afwijzen van een verzoek om een verklaring kunt u bezwaar maken bij SenterNovem.

2.2 BELASTINGAANGIFTE EN DE EIA

Als u de verklaring wilt gebruiken, moet u deze verwerken in uw aangifte inkomstenbelasting of uw aangifte vennootschapsbelasting. Dit doet u door er bij de aangifte voor te kiezen om voor de meldingen van dat jaar EIA te ontvangen. **Let op:** ook als u nog niet betaald heeft en de bedrijfsmiddelen nog niet in gebruik heeft genomen moet u de investeringen opgeven in de aangifte van het jaar waarin u investeert. Een eerste keuze in het (latere) jaar van betaling of ingebruikname kan er toe leiden dat geen EIA wordt verleend.

Op basis van uw aangifte en de fiscale jaarstukken van uw onderneming beoordeelt de inspecteur die de aangifte behandelt in hoeverre EIA mogelijk is. De inspecteur kan daarbij ook uw boekhouding controleren. Er wordt onder andere op het volgende gelet:

- Is er een verklaring door SenterNovem namens het Ministerie van Economische Zaken afgegeven?
- Klopt het tijdstip van aanschaf of van voortbrenging en is tijdig gemeld?
- Wanneer is het bedrijfsmiddel in gebruik genomen en wanneer is het betaald?
- Is het bedrag van de investering juist?
- Is er sprake van subsidie?

- Betreft het een niet eerder gebruikt bedrijfsmiddel?
- Is er sprake van desinvesteringen?

Uiteindelijk stelt de Belastingdienst de aanslag vast. Daarin kan de dienst de EIA accepteren, gedeeltelijk accepteren of afwijzen. Als u het met de beslissing niet eens bent, kunt u de fiscale bezwaar- en beroepsprocedure volgen. Raadpleeg daarvoor de brochure 'Bezwaar en beroep'. Deze brochure is verkrijgbaar bij de Belastingdienst. In deze procedure kan geen bezwaar en/of beroep meer tegen de SenterNovem-beschikking worden gemaakt. Als de aanslag eenmaal onherroepelijk is geworden kunt u op een later moment niet meer kiezen voor EIA.

Stap 4 Belastingaangifte

U kunt de verklaring verwerken in uw aangifte inkomstenbelasting of uw aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst stelt uiteindelijk vast of u wel of geen EIA krijgt.

NB Ook als u nog niet betaald heeft en de bedrijfsmiddelen nog niet in gebruik heeft genomen moet u de investeringen opgeven in de aangifte van het jaar waarin u investeert.

In welk jaar en hoeveel mag u aftrekken?

Het bedrag dat u mag aftrekken van de fiscale winst is afhankelijk van de kosten die in een bepaald kalenderjaar zijn gemaakt voor bedrijfsmiddelen die op de Energielijst staan. Het is mogelijk dat de total kosten voor een energie-investering in één kalenderjaar worden voldaan. Bij de aangifte over dat kalenderjaar kunt u dan profiteren van de volledige EIA. Het kan zijn dat de betalingen over meerdere jaren plaatsvinden. Het kan ook zijn dat u het bedrijfsmiddel in gebruik heeft genomen in het jaar van investeren. Dan wordt de EIA volledig in aanmerking genomen bij de aangifte over het kalenderjaar waarin u heeft geïnvesteerd. Als het bedrijfsmiddel bij het einde van het kalenderjaar nog niet in gebruik is genomen, kan zoveel investeringsaftrek in mindering op de winst worden gebracht als het bedrag dat is aanbetaald op de investering in dat kalenderjaar. Het meerdere kan in aanmerking worden genomen in de volgende kalenderjaren en wel voorzover betalingen plaatsvinden, maar niet later dan in het kalenderjaar waarin het bedrijfsmiddel in gebruik wordt genomen. Het is in beginsel mogelijk om de EIA in de drie voorafgaande jaren en de volgende jaren te verrekenen (in geval van verliesrekening). Als dat bij u het geval is, kunt u het beste overleggen met de belastinginspecteur. Als de Belastingdienst u over het investeringsjaar een voorlopige aanslag heeft opgelegd, kan het verkrijgen van de ontvangstbevestiging van de melding van een energie-investering voor dat jaar een aanleiding zijn om de inspecteur te verzoeken deze aanslag te herzien.

2.3 AANVULLENDE BEPALINGEN

Turnkey contracten/omvangrijke investeringen

Als u een turnkey contract afsluit of een anderszins omvangrijke investering wilt doen, wordt u geadviseerd altijd ruim voorafgaande aan het aangaan van de verplichting contact op te nemen met SenterNovem. In overleg tussen u, SenterNovem en de Belastingdienst kan vervolgens bekeken worden wat in uw geval, binnen bestaande regelgeving, de (on)mogelijkheden zijn over meldingstermijnen en eisen van de EIA.

Verbreding operational lease voor enkele duurzame energie-investeringen in woningen

De EIA is ook van toepassing als u in een zonneboiler, zonnecollector of zonnepaneel in een woning investeert, die u vervolgens door een (operational) leasecontract ter beschikking stelt aan derden. Deze derde kan een particulier zijn. Zonneboilers, -collectoren en -panelen worden dan als afzonderlijke bedrijfsmiddelen aangemerkt, die geen deel gaan uitmaken van de woning waarin of waaraan zij worden aangebracht.

Desinvesteringsbijtelling

Als u in een jaar voor meer dan EUR 2.200 aan bedrijfsmiddelen vervreemdt, moet u mogelijk een desinvesteringsbijtelling in uw aangifte IB of Vpb opnemen. De desinvesteringsbijtelling wordt berekend over de overdrachtprijs. Het percentage van de desinvesteringsbijtelling is gelijk aan het percentage dat voor de vervreemde bedrijfsmiddelen is verleend. De desinvesteringsbijtelling is echter aan twee limieten gebonden:

- Er is alleen sprake van bijtelling als de vervreemding plaatsvindt binnen vijf jaar na het begin van het kalenderjaar waarin de investering is gedaan.
- De bijtelling wordt berekend over ten hoogste het investeringsbedrag waarover investeringsaftrek in aanmerking is genomen.

Herinvesteringsreserve

Voor de toepassing van een eventuele herinvesteringsreserve geldt een bijzondere regeling. Informatie hierover kunt u krijgen bij de Belastingdienst.

WIJZIGINGEN IN DE ENERGIE-INVESTERINGSAF TREK (EIA) 2009

3.1 WIJZIGINGEN IN DE WETTEKST

Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2009. Op grond van artikel 3.51 van de wet is zij van toepassing op verplichtingen die zijn aangegaan of voortbrengingskosten die zijn gemaakt op of na 1 januari 2009.

Generieke energiebesparingsnormen

De generieke energiebesparingsnormen zijn verlaagd. Dit geldt zowel voor de bovengrens als de ondergrens. Door de hogere energieprijzen zijn energie-investeringen sneller rendabel. Door het verlagen van de besparingsnorm, wordt de EIA meer gericht op investeringen met een langere terugverdientijd.

- Voor investeringen ten behoeve van energiebesparing in bedrijfsgebouwen dient de energiebesparing ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 1,0 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro te bedragen.
- Voor processen is de norm ten minste 0,6 Nm³, maar niet meer dan 1,5 Nm³ a.e. per jaar per geïnvesteerde euro.
- Voor transportmiddelen is de norm ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 0,8 Nm³ a.e. per jaar per geïnvesteerde euro.

Energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen

Aansluitend op de invoering van het energielabel voor utiliteitsgebouwen kan een investering in een pakket van energiebesparende maatregelen voor het verbeteren van de energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen volledig in aanmerking komen voor EIA. Voorwaarde is dat op het moment van melden van EIA moet zijn geïnvesteerd in alle noodzakelijke maatregelen uit het maatwerkadvies, die voor het bereiken van de minimaal vereiste energieprestatieverbetering noodzakelijk zijn. De meldingstermijn van drie maanden blijft echter van kracht. Hierdoor moeten verplichtingen voor alle noodzakelijke investeringen of voortbrengingskosten in het pakket, binnen de meldingstermijn zijn aangegaan. Voor investeringen die deel uitmaken van het pakket van energie-investeringen die ook zijn omschreven onder de codes 211101, 211102, 231001, 231002, 210401 en 210403 zijn de technische eisen die aan deze bedrijfsmiddelen worden gesteld eveneens van toepassing. Voor verdere toelichting over het pakket van energiebesparende maatregelen voor het verbeteren van de energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen, zie code 210000. Een uitgebreide toelichting over het pakket van energiebesparende maatregelen voor het verbeteren van de energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen is te vinden in hoofdstuk 4.

Duurzame energie

- Het hoofdstuk voor duurzame energie is uitgebreid met een waterkrachtinstallatie die energie opwekt uit het verschil in zoutgehalte van water.

- Een absorptiekoelinstallatie die wordt aangedreven op zonnewarmte is toegevoegd bij de omschrijving van het zonnecollectorsysteem. De gedachte hierbij is dat zonnewarmte die in de zomer in grote mate beschikbaar is, kan worden gebruikt voor de productie van 'duurzame' koude.
- Voor het koelen van elektronische inrichtingen met koude uit de bodem is een extra categorie opgenomen onder de omschrijving van de grondwaterwarmtewisselaar. Hierdoor wordt bij het koelen van deze inrichtingen bespaard op koelenergie.
- Een warmteopslagvat bij een geothermieproject komt ook in aanmerking.
- Voor windenergie op land is het niet langer vereist dat op het moment van melden een beschikking van SDE beschikbaar moet zijn. Hiermee wordt voorkomen dat ongewenste vertraging optreedt bij het uitvoeren van deze projecten. Deze bepaling blijft echter wel gelden voor windprojecten op zee.

Glastuinbouw valt onder processen

Alle bedrijfsmiddelen die betrekking hebben op tuinbouwkassen zijn onder gebracht onder het hoofdstuk 'processen'. Dit betekent dat voor alle investeringen in of bij tuinbouwkassen aan de in dit hoofdstuk omschreven generieke of specifieke eisen moet worden voldaan.

Energieschermen en warmtebuffers

De omschrijving voor energieschermen en warmtebuffers in tuinbouwkassen is aangescherpt. Het onderscheid tussen lichte en zware stookteelt is komen te vervallen. De wijzigingen zijn ingegeven door het feit dat enkelvoudige horizontale schermdoeken en warmtebuffers veel worden toegepast.

Systemen waar uitsluitend één scherm wordt toegepast voor het beperken van warmteverlies komen niet meer in aanmerking. Indien een energiescherm wordt toegepast waarbij sprake is van meerdere lagen kan deze nog wel in aanmerking komen. Hiertoe wordt onderscheid gemaakt tussen belichte en onbelichte teelt.

Warmtebuffers komen alleen in aanmerking mits deze worden gebruikt in combinatie met nieuwe of duurzame technieken, zoals warmtewisselaar voor warmteterugwinning in tuinbouwkassen, warmtepomp, warmte- of koudeopslag in de bodem, geothermie of biomassa.

Transportleiding voor levering van CO₂ aan tuinbouwkassen

Door koolstofdioxide dat vrijkomt bij industriële processen in te zetten in tuinbouwkassen wordt het mogelijk energiezuinige 'kasconcepten' te implementeren. Het is niet langer noodzakelijk aardgas te verbranden uitsluitend voor de productie van koolstofdioxide. Door dit gericht te kunnen stimuleren is het transportsysteem dat hiervoor noodzakelijk is opgenomen.

Warmtekrachtinstallaties

Warmtekrachtinstallaties worden bij energie-intensieve bedrijven al veel toegepast. Ook worden installaties voor de productie van elektriciteit uit aardgas steeds energiezuiniger. Daarom zijn de rendementseisen voor warmtekracht opgehoogd. Voor kleine warmtekrachtinstallaties met behulp van een zuigermotor en met een vermogen tot 1 MW is een extra categorie toegevoegd. Hiervoor is de maximale investering per kW elektrisch vermogen verhoogd naar EUR 600. Deze wijziging is doorgevoerd om de toepassing van warmtekrachtinstallaties bij minder energie-intensieve bedrijven beter te kunnen stimuleren.

Afvalgestookte installatie

Bij het verbranden van afval wordt vaak een aanzienlijk deel van de geproduceerde warmte niet nuttig aangewend. Om het nuttige gebruik van warmte te bevorderen is een afvalgestookte installatie met een hoge warmtebenutting in de EIA opgenomen. Voor deze installatie geldt een rendementseis, waarbij het

totaal energetisch rendement ten minste 55% moet bedragen. Het maximum investeringsbedrag dat in aanmerking komt bedraagt EUR 400 per kW totaal vermogen.

Warmtepompen

De eis voor de minimale energieprestatie van de warmtepomp voor gebouwen en processen is aangescherpt. De COP-eis (Coefficient of Performance) van een elektrisch gedreven warmtepomp is verhoogd van 3,6 naar 4,0. Hiermee wordt aangesloten op de technische ontwikkeling van het energierendement van warmtepompen. Voor het verwarmen van bedrijfsgebouwen is het mogelijk de kosten van het verwarmingsnet te melden. Hiervoor geldt een maximum investeringsbedrag van EUR 200 per geïnstalleerde kW van het thermisch vermogen van de warmtepomp. Deze toevoeging geldt niet voor toepassing bij processen, zoals in tuinbouwkassen.

Warmtepompen komen alleen in aanmerking indien deze wordt toegepast in bedrijfsgebouwen of bij processen. Een warmtepomp in een woning komt niet voor EIA in aanmerking. Dit is aangepast, omdat de wet op de inkomstenbelasting en vennootschapbelasting waarop de EIA is gebaseerd, investeringen in woningen uitsluit. Voor investeringen in zonnecollectorsystemen of fotovoltaïsche zonne-energiesystemen geldt een uitzondering.

LED-verlichting in bedrijfsgebouwen

Vanwege de toenemende belangstelling voor het toepassen van LED verlichting in bedrijfsgebouwen is een nieuwe omschrijving opgenomen. EIA voor LED is alleen mogelijk indien de aangeschafte LED-verlichting ten opzichte van de bestaande verlichtingstechniek gelijkwaardig of energiezuiniger is. Om dit te kunnen waarborgen is in de omschrijving een verwijzing opgenomen naar een Amerikaans meetprotocol voor LED verlichting. Een Europees meetprotocol is vooralsnog niet beschikbaar, maar indien een gelijkwaardig protocol ontstaat, mag deze ook worden toegepast.

Luchtdicht luchtverdeelsysteem

Sinds enkele jaren is EIA mogelijk voor luchtdichte componenten in een luchtverdeelsysteem. In de nieuwe omschrijving wordt vereist dat het complete luchtverdeelsysteem luchtdicht moet zijn uitgevoerd in luchtdichtheidsklasse 'C'. De maximaal toe te passen EIA is vastgesteld op EUR 10 per m² gebruiksoppervlak.

HR-glas

Voor het vervangen van HR-glas in bestaande gebouwen zijn de eisen die gesteld werden aan de licht- en zon-toetreding vervallen. Daarnaast is een nieuwe variant van het HR-glas met een hogere eis aan de isolatiewaarde toegevoegd, dat ook bij nieuwe bedrijfsgebouwen in aanmerking komt.

Warmte- of koudeterugwinning uit ventilatielucht

Het systeem voor warmte- of koudeterugwinning uit ventilatielucht wordt veel toegepast in nieuwe bedrijfsgebouwen. Daarom is alleen nog EIA mogelijk bij toepassing van dit systeem in bestaande bedrijfsgebouwen. Hiervoor is de omschrijving zodanig verruimd dat alle noodzakelijke kosten voor het inpassen van dit systeem in aanmerking komen.

Energie-efficiënt verlichtingssysteem

Het energie-efficiënte verlichtingssysteem is uitgebreid met de toepassing voor vervanging van bestaande buitenverlichting bij bedrijfsgebouwen. Hiervoor gelden dezelfde eisen als zijn gesteld aan binnenverlichting.

Elektromotoren

Elektromotoren met een hoog vermogen hebben vaak al een hoog rendement, waardoor relatief weinig energie-besparing kan worden bereikt. Daarom is de omschrijving van HR-elektromotoren beperkt tot een vermogen van maximaal 90 kW.

Energiezuinige koel- of vriesinstallatie

Bij de energiezuinige koel- of vriesinstallatie is een schuifgeregelde schroefcompressor toegevoegd. Deze compressor is qua energiebesparing vergelijkbaar met de frequentiege-regelde compressor.

Binnenvaartschepen

Voor binnenvaartschepen is het volgende gewijzigd: bij de energiezuinige scheepsmotor is aangegeven dat deze omschrijving alleen geldt voor de hoofdvoortstuwingsmotor. Spudpalen voor het stilleggen van bestaande binnenvaartschepen zijn toegevoegd aan de regeling. Hiervoor geldt een maximum van EUR 20.000 per spudpaal.

Vervallen

De omschrijving voor de vluchtwegsignalering is verwijderd. Niet in alle gevallen wordt door dit verlichtingssysteem voldaan aan de minimale eisen uit het bouwbesluit. De omschrijving voor de lagedruk stoomvormer voor het verwarmen van kookketels voor maaltijden is verwijderd, omdat hiervan geen gebruik werd gemaakt. Indien deze investering voldoet aan de besparingsnorm kan deze generiek worden aangevraagd.

Daarnaast zijn er nog zes andere bedrijfsmiddelen vervallen (zie het overzicht van alle wijzigingen).

3.2 OVERZICHT VAN ALLE WIJZIGINGEN**Bedrijfsmiddelen die nieuw zijn:**

Afvalgestookte installatie	221104 [W]
Energieprestatieverbetering van bestaande bedrijfsgebouwen	210000 [W]
Hogedruk ontwateringspers voor natwasserijen	220714
Luchtcirculatiesysteem in tuinbouwkassen	220305
Spudpaal	241210 [W]
Start-stopsysteem voor vrachtwagenmotor	240908
Transportleiding voor levering van gasvormig CO ₂ aan tuinbouwkassen	221005 [W]
Transportpannen voor vervoer van vloeibaar aluminium	221218
Zoet-zoutwatercentrale	251109 [W]

Bedrijfsmiddelen die zijn gewijzigd:

Aangepaste keerkoppeling bij een dubbele scheepsschroef	240610
Aardwarmtewinningssysteem	250102 [W]
Anticondensfolie of anticondensglas voor vrieskast	220217
Besparingssysteem voor verlichting of klimaat	210502
Biogasopwaardeerinstallatie	251203 [W]
Brandstofverbruiksmeter binnenvaartschepen	240901
Energiezuinige koel- of vriesinstallatie	220212 [W]
LED-verlichtingssysteem	210506
Energie-efficiënt verlichtingssysteem	210501 [W]
Energiezuinige scheepsmotor	240612 [W]

Grondwarmtewisselaar	251202 [W]
HR-elektromotor	220602 [W]
HR-glas	210401 [W]
Koude- of warmteterugwinningssysteem uit ventilatielucht	210801 [W]
Luchtdicht luchtverdeelsysteem	210302 [W]
Ruimtelijk akoestisch klimaatmeetsysteem	211202
Schroefasgedreven generator voor schepen	240609
Steunventilator	210103
Stoomdroger	220713
Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij bestaande bedrijfsgebouwen	310000 [W]
Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij nieuwe bedrijfsgebouwen	410000 [W]
Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande processen	320000 [W]
Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe processen	420000 [W]
Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande transportmiddelen	340000 [W]
Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe transportmiddelen	440000 [W]
Teruglevervoorziening remenergie van elektrische motoren	240606
Warmtewisselaar voor vrije koeling	210206
Warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	231001 [W]
Warmtekrachtinstallatie anders dan met behulp van een zuigermotor	231002 [W]
Warmtepomp (gebouwen)	211101 [W]
Warmtepomp (processen)	221103 [W]
Windturbine	251103 [W]
Zonnecollectorsysteem	250101 [W]

Bedrijfsmiddelen waarvan de code en de omschrijving is gewijzigd:

Energie- of aardgas tussenmeter (220908 [W])	210908 [W], 220908 [W]
Energieschermen (210408 [W])	220403 [W], 220404 [W], 220405 [W]
Energiezuinige klimaatregeling in tuinbouwkassen (210906)	220909
Warmtewisselaar voor warmteterugwinning in tuinbouwkassen (210802 [W])	220801 [W]

Bedrijfsmiddelen waarvan de code is gewijzigd:

Inblaasvochtregeling t.b.v. teeltcel van paddenstoelen (210907)	220910
Injectiebeluchting voor tuinbouwkassen (210304)	220304
Kasdek of kasgevel (210402)	220402

Bedrijfsmiddelen die zijn vervallen:

Bakdamcondensator op frituurtoestel	220805
Brandstof-luchtverhoudingsregeling voor fornuizen	220903
Droogtrechter met warmtewisselaar t.b.v. droging kunststofgranulaat	220711
Energiezuinig luchtgordijn voor winkels	210409
Gasgestookte lagedruk stoomvormer voor kookketels	220115 [W]
Hoogfrequent hoogrendementslader	240607
Vluchtwegsignalering	210507 [W]
Warmtebuffersysteem voor lichte stookteelt	211201 [W]

WAT KOMT IN AANMERKING VOOR EIA?

4.1 TOELICHTING OP DE ENERGIELIJST 2009

De EIA is generiek van opzet. Dat wil zeggen dat de in deze brochure omschreven bedrijfsmiddelen voldoen aan een bepaalde besparings- of rendementseis. Uitzondering hierop is een aantal bedrijfsmiddelen dat niet voldoet aan de gestelde norm, maar dat wel het best beschikbare alternatief op de markt is. De bedrijfsmiddelen of delen van bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen staan vermeld op de Energielijst van de EIA. Deze lijst wordt jaarlijks vernieuwd. Deze Energielijst is opgedeeld in 5 categorieën:

- A. bedrijfsgebouwen
- B. processen
- C. transportmiddelen
- D. duurzame energie
- E. energieadvies

Alle bedrijfsmiddelen die betrekking hebben op tuinbouwkassen zijn onder gebracht onder hoofdstuk B 'processen'.

4.1.1 Investing in bedrijfsmiddelen

Tot categorie A t/m D behoren een aantal bedrijfsmiddelen. Deze bedrijfsmiddelen zijn onderverdeeld in bedrijfsmiddelen met een [W] en bedrijfsmiddelen zonder deze toevoeging.

– Generiek omschreven bedrijfsmiddelen

Ze worden in de wettekst van de 'Uitvoeringsregeling Energie-investeringsaftrek' algemeen omschreven. Bij de categorieën A, B of C moet u de energiebesparing kunnen aantonen. Voor gebouwen bedraagt de vereiste energiebesparing ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 1,0 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro. Voor transportmiddelen bedragen die waarden 0,2 Nm³ respectievelijk 0,8 Nm³ a.e. per jaar per geïnvesteerde euro en voor processen 0,6 Nm³ respectievelijk 1,5 Nm³ a.e. per jaar per geïnvesteerde euro. Als referentie bij vervanging van een bedrijfsmiddel geldt het historische energiegebruik van het bestaande bedrijfsmiddel. Bij nieuwbouw of uitbreiding geldt als referentie het gemiddeld gangbare energiegebruik van soortgelijke nieuwe technieken die in de betreffende branche gangbaar zijn bij vergelijkbare toepassingen. U vindt deze mogelijkheid bij de codes 310000, 410000, 320000, 420000, 340000 en 440000.

Bij de berekening van de energiebesparing wordt de besparing door verlaging van het primaire energiegebruik per eenheid product door bevordering van groeibevorderende stoffen of groeibevorderende voorzieningen voor levende organismen buiten beschouwing gelaten. Generiek omschreven bedrijfsmiddelen in de categorie D vindt u onder code 450000.

DEEL 4

EIA 2009

– **Nader omschreven bedrijfsmiddelen in de wettekst**

Ze worden in de wettekst nader omschreven. Deze nader omschreven bedrijfsmiddelen voldoen vaak niet aan de generieke energiebesparingsnorm, maar zijn in energetisch opzicht wel het beste alternatief op de markt en zonder EIA niet voldoende rendabel. Deze bedrijfsmiddelen moeten voldoen aan de vereiste bestemming en ze moeten bestaan uit de verplichte bestanddelen. Bestanddelen die na 'eventueel' worden genoemd zijn niet verplicht, maar komen wel in aanmerking als ze tot het gemelde bedrijfsmiddel behoren. Deze bedrijfsmiddelen worden in de energielijst aangeduid met een [W]. Onder code 210000 is het mogelijk om een pakket van maatregelen te melden. Deze maatregelen dienen betrekking te hebben op het verbeteren van de energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen. Meer hierover in paragraaf 4.1.2.

– **Nader als voorbeeld omschreven bedrijfsmiddelen**

Dit zijn bedrijfsmiddelen, waarvan is bepaald dat ze doorgaans voldoen aan de generieke besparingseisen van de generiek omschreven bedrijfsmiddelen. Als het bedrijfsmiddel voldoet aan de omschrijving van de zogenaamde voorbeeldcode, dan hoeft u normaal gesproken geen berekening van de energiebesparing te overleggen. Deze bedrijfsmiddelen zijn te herkennen doordat ze niet zijn voorzien van een [W].

Het is niet toegestaan om een investering die naar aard, gebruik en toepassing overeenkomt met een nader omschreven bedrijfsmiddel uit de wettekst te melden als een generiek omschreven bedrijfsmiddel. Een nader omschreven bedrijfsmiddelen zonder de toevoeging [W] biedt die mogelijkheid wel, want dit is een voorbeeld van een generiek omschreven bedrijfsmiddel.

4.1.2 Energieprestatieverbetering van bestaande bedrijfsgebouwen

Onder code 210000 kan een pakket energie-investeringen worden gemeld om de energie-index van een bestaand bedrijfsgebouw te verbeteren. Het voordeel hiervan is dat alle noodzakelijke investeringskosten voor het bereiken van de energieprestatieverbetering in aanmerking kunnen komen. Een ander bijkomend voordeel is dat het gehele pakket in een keer kan worden gemeld. Daarbij moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden bestaan uit vier onderdelen, namelijk:

1. EPA-U advies;
2. Minimale verbetering van de energieprestatie;
3. Technische eisen;
4. Investering in pakket van energie-investeringen compleet bij melding.

Deze voorwaarden worden hieronder nader toegelicht:

EPA-U advies

Voor het vaststellen van de energie-index van het bestaande bedrijfsgebouw moet een EPA-U advies worden opgesteld conform ISSO 75.2. Het is ook mogelijk om de kosten voor het EPA-U advies voor EIA aan te melden. Deze advieskosten kunnen worden gemeld als de opdracht voor een in het advies aanbevolen energie-investering binnen 24 maanden plaatsvindt na het tijdstip waarop opdracht gegeven is voor het advies. De kosten voor dit advies kunnen dan op het meldingsformulier bij de advieskosten worden ingevuld.

Minimale verbetering van de energieprestatie

Door de EPA-U adviseur wordt in het advies een pakket aan energiebesparende maatregelen opgesteld. Met deze maatregelen kan de energie-index of energieprestatie van een bedrijfsgebouw worden verbeterd. Om voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking te komen, moet het pakket aan energie-investeringen

aan een minimum eis voldoen. Deze eis is als volgt gedefinieerd voor twee mogelijke situaties, namelijk:

- A) De energie-index van het bedrijfsgebouw moet door het pakket van energie-investeringen maximaal 1,15 (Energie label B) bedragen, of
- B) De energieprestatie moet met minimaal twee energieklassen (energielabels) verbeteren, waarbij de verbetering van de energie-index minimaal 0,30 bedraagt.

Technische eisen

Voor investeringen die deel uitmaken van het pakket van energie-investeringen die ook zijn omschreven onder de specifieke omschrijvingen onder de codes 211101, 211102, 231001, 231002, 210401 en 210403 van de energielijst zijn de technische eisen die aan deze bedrijfsmiddelen worden gesteld eveneens van toepassing. Dit betekent dat indien een warmtepomp, warmtepompboiler, warmtekrachtinstallatie, HR-glas of isolatie deel uitmaakt van het pakket aan energie-investeringen, aan de technische eisen moet worden voldaan die genoemd zijn onder de hiervoor genoemde codes. Indien voor een of meer van deze bedrijfsmiddelen niet wordt voldaan aan de technische eisen, komen de investeringskosten van deze bedrijfsmiddelen niet in aanmerking. De overige kosten kunnen dan nog wel in aanmerking komen.

Investering in pakket van energie-investeringen compleet bij melding

Op het moment van de melding voor Energie-investeringsaftrek moet zijn geïnvesteerd in alle noodzakelijke maatregelen. Met deze maatregelen uit het maatwerkadvies moet de minimaal vereiste energieprestatieverbetering worden bereikt. Alle noodzakelijke investeringen in het pakket moeten voordat u de melding doet, zijn aangegaan. De investeringskosten die u bent aangegaan binnen de meldingstermijn van drie maanden kunt u melden. Indien u wenst dat alle investeringskosten in aanmerking komen moet u de opdrachten voor deze investeringen verstrekken binnen deze meldingstermijn (drie maanden). Het gehele pakket aan energiebesparende maatregelen kan in één keer onder code 210000 gemeld worden.

4.1.3 Kosten voor een energieadvies of actieplan voor elektromotoren

Kosten voor een energieadvies of een maatwerkadvies zoals dit is vastgelegd in ISSO 75.2. of actieplan voor elektromotoren:

Indien kosten zijn gemaakt voor een energieadvies of een maatwerkadvies zoals dit is vastgelegd in ISSO 75.2 (EPA-maatwerkadvies) of een actieplan voor elektromotoren kunnen deze kosten, mits er wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden, worden gemeld voor EIA. Deze kosten kunnen bij de eerste melding van de aanschaf- of voortbrengingskosten van een energie-investering worden meegenomen. Daarbij gelden wel een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden zijn in de energielijst bij categorie E nader omschreven.

4.2 PRAKTIJKVOORBEELDEN

De onderstaande voorbeelden geven een indruk hoe de EIA in de praktijk werkt.

VOORBEELD SPECIFIEK OMSCHREVEN MAATREGEL

U investeert in een warmteterugwinningssysteem op een koelinstallatie. Dit bedrijfsmiddel staat vermeld onder de code 220813. In aanmerking komen de warmtewisselaar voor warmteterugwinning of de binnencondensator, het leidingsysteem voor warmtetransport exclusief warmteafgitesystemen en eventueel een restwarmte opslagvat. De tekst is niet gemarkeerd met een [W]. Als u investeert in deze bestanddelen, dan zal de investering in het algemeen voldoen aan de voor EIA minimaal vereiste energiebesparing. Het

restwarmteopslagvat hoeft niet aanwezig te zijn, maar als dat wel het geval is kunnen de kosten hiervoor EIA krijgen. Bij de melding van de investering hoeft u gewoonlijk geen berekening van de energiebesparing te overleggen. Als u de warmte die vrijkomt bij het koelproces niet via een warmtewisselaar of binnencondensator maar op een andere manier overdraagt, dan kunt u van EIA gebruik maken door de investering generiek aan te melden (codes 310000 en 410000 voor gebouwen en codes 320000 en 420000 voor processen). SenterNovem zal dan aan u vragen om met een berekening aannemelijk te maken dat aan de vereiste energiebesparing wordt voldaan.

VOORBEELD GENERIEK OMSCHREVEN MAATREGEL

U koopt een energiezuinig apparaat voor een nieuw te bouwen productielijn. Dit nieuwe apparaat staat niet vermeld op de energielijst. De eenmalige kosten inclusief montage en inbedrijfstelling bedragen EUR 100.000. Het energiegebruik van het apparaat is 500.000 kWh elektriciteit per jaar. Soortgelijke nieuwe apparaten met dezelfde capaciteit die nu gangbaar zijn bij vergelijkbare toepassingen gebruiken gemiddeld 800.000 kWh elektriciteit per jaar. Komt de investering voor EIA in aanmerking? Beoordeling volgens de generieke code 420000. Het nieuwe apparaat bespaart 300.000 kWh elektriciteit per jaar ten opzichte van de referentie. Dit komt overeen met 78.000 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar, ofwel 0,78 Nm³ a.e. per jaar per geïnvesteerde euro. Aan de vereiste besparing van code 420000 wordt voldaan.

VOORBEELD MAATREGELENPAKKET ENERGIEPRESTATIE VERBETERING VAN EEN BESTAAND BEDRIJFSGEBOUW

U laat door een gecertificeerd EPA-U adviseur een maatwerkadvies opstellen. Uit dit advies blijkt dat de energie-situatie van het gebouw zich classificeert als energielabel D. Om tot energielabel B te komen heeft de EPA-U adviseur een pakket aan maatregelen opgesteld. Het plaatsen van HR glas, isoleren van bestaande constructies en vervangen VR ketel door HR ketel. Al deze maatregelen zijn nodig om tot energielabel B te komen. Deze maatregelen kunnen dan ook allemaal worden gemeld onder de code 210000. Als 'bonus' kunt u alle kosten voor het isoleren indienen (er geldt hiervoor géén aftopping). Ook hoeft u voor het vervangen van de ketel geen besparingsberekening te overleggen. Indien u zowel het HR glas, de HR ketel en de isolatie in aanmerking wilt laten komen voor EIA, moeten al deze investeringen binnen drie maanden na opdracht en in één melding worden ingediend onder code 210000.

4.3 DEFINITIES

In de Energielijst komen een aantal definities voor. Hier volgt een toelichting:

Afvalwarmte

Afvalwarmte is warmte die in de bestaande situatie niet nuttig wordt aangewend.

Toelichting:

Warmte afkomstig van nieuw te bouwen elektrisch vermogen is geen afvalwarmte. Wordt afvalwarmte geleverd door een investerende onderneming, dan wordt de besparing op de locatie waar de afvalwarmte wordt aangewend meegenomen bij het bepalen van het besparingskental. De berekening dient te worden betrokken over het totale investeringsbedrag van alle betrokken ondernemingen in het uitkoppelen van afvalwarmte bij de bron en het primair transport van afvalwarmte. Investeringskosten voor het secundair transport (distributie) van afvalwarmte in stadswijken en verwarmingsnetten zijn uitgesloten voor Energie-investeringsaftrek.

Biomassa

Materiaal dat voor wat betreft de massa van de brandbare componenten geheel of nagenoeg geheel bestaat uit koolstofverbindingen afkomstig uit een korte CO₂-cyclus, waarbij geldt dat de eventueel in het materiaal aanwezige koolstofverbindingen afkomstig uit een lange CO₂-cyclus onvermijdelijk in het materiaal aanwezig zijn. Hierbij mag geen sprake zijn van bijstook van kunststoffen of bijmenging van kunststoffen.

Voorbeelden van biomassa zijn de volgende materiaalstromen:

- houtafval, sloophout, snoeihout, dunningshout en andere houtachtige stromen
- stro, bermmaaisel, riet, mest en overige agrarische residuen
- residuen van de papierindustrie, mits deze geen kunststoffen bevatten
- oud papier en karton
- steekvast papierslib of steekvast rioolwaterzuiveringslib
- specifiek voor het inzetten van duurzame energie geteelde gewassen of delen ervan
- organische residuen uit de voedings- en genotmiddelenindustrie

Afval

Onder afval wordt hier verstaan de terminaal te verwijderen, niet-selectief ingezamelde fracties (restafval, grofvuil en gemeentevuil met inbegrip straatvuil, veegvuil, marktafval, opruiming van sluisstorten, zwerfvuil) én de selectief ingezamelde fracties (aan huis en via containerparken).

Warmtekrachtinstallatie

Onder een warmtekrachtinstallatie wordt verstaan de gecombineerde opwekking van warmte en elektriciteit of mechanische energie door verstoking van een brandstof, waarvan de warmte nuttig gebruikt wordt, anders dan voor de productie van elektriciteit.

Zuigermotor

Onder een zuigermotor wordt verstaan een inwendige explosiemotor met elektrische ontsteking of compressie-ontsteking.

Transportmiddel

Voertuigen voor het vervoer over de weg, vaartuigen bij de binnenvaart of railgebonden voertuigen.

Totaal energetisch rendement

De som van het energetische rendement van de opwekking van kracht en tweederde deel van het energetische rendement van de productie van nuttig aan te wenden warmte, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de ingezette brandstof.

4.4 OMREKENFACTOREN

Bij de EIA wordt de energiebesparing van een bedrijfsmiddel uitgedrukt in de eenheid Nm³ aardgas-equivalent (a.e.). Hierbij staat Nm voor het aantal normaal kubieke meters aardgas waarin het energiebedrijf het gasverbruik met u afrekent. Voor het vastleggen van de diverse vormen van energiebesparing in Nm³ a.e. gelden de onderstaande omrekenfactoren:

1 kWh elektriciteit	= 0,26	Nm ³ a.e.
1 liter huisbrandolie	= 1,2	Nm ³ a.e.
1 ton stookolie	= 1.300	Nm ³ a.e.
1 ton steenkool	= 925	Nm ³ a.e.
1 liter vloeibaar propaan	= 0,73	Nm ³ a.e.
1 liter LPG	= 0,95	Nm ³ a.e.
1 liter diesel	= 1,13	Nm ³ a.e.
1 liter benzine voor wegvervoer	= 1,04	Nm ³ a.e.
1 m ³ niet-Gronings aardgas	= X	Nm ³ a.e. *
1 kg gasvormig H ₂	= 4,0	Nm ³ a.e.
1 ton gasvormige O ₂	= 104	Nm ³ a.e.
1 ton vloeibare O ₂	= 260	Nm ³ a.e.
1 ton gasvormige N ₂	= 65	Nm ³ a.e.
1 ton vloeibare N ₂	= 208	Nm ³ a.e.
1 ton vloeibare CO ₂	= 49	Nm ³ a.e.

*) De factor X volgt uit de onderste verbrandingswaarde in MJ/Nm van het ingezette aardgas gedeeld door 31,65 MJ/Nm³.

Indien wordt bespaard op een brandbare stof die niet is genoemd in de voorgaande opsomming, dient de omrekenfactor bepaald te worden door de onderste verbrandingswaarde van deze stof in MJ per eenheid gewicht of volume te delen door 31,65 MJ/Nm³.

HET OVERZICHT VAN ENERGIE-INVESTERINGEN 2009

Het overzicht van de energie-investeringen is opgedeeld in 5 categorieën:

- A. bedrijfsgebouwen
- B. processen
- C. transportmiddelen
- D. duurzame energie
- E. energieadvies

Voor de categorieën A t/m E volgt nu een overzicht van de bedrijfsmiddelen of advieskosten die als energie-investeringen worden aangemerkt.

A. **BEDRIJFSGEBOUWEN**

Generiek	Code
– Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij bestaande bedrijfsgebouwen	310000
– Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij nieuwe bedrijfsgebouwen	410000
Nader omschreven bedrijfsmiddelen	Code
– Absorptiedroging	210704
– Adiabatische indirect werkende dauwpuntsluchtkoeler	210207
– Afdeksysteem voor zwembaden	210406
– Besparingssysteem voor verlichting of klimaat	210502
– Brandstofcelsysteem	231101
– Daglichtsysteem met spiegel- of prismastuurelementen of spiegellende kokers	210505
– Debietregeling ventilator	210301
– Direct gasgestookt stralingspaneel	210106
– Douchewaterwarmtewisselaar	210804
– Droog- of bevochtigingrotor	210706
– Energie-efficiënt verlichtingssysteem	210501
– Energie- of aardgastussenmeter	210908
– Energieprestatieverbetering van bestaande bedrijfsgebouwen	210000
– Energiezuinig afzuigsysteem	210905
– Ethyleenmeter	210303
– HR-luchtverwarmer	210102
– HR-glas	210401
– HR-pomp	211001
– Isolatie van koel- of vriesruimten	210404
– Isolatie voor bestaande constructies	210403
– Koude- of warmteterugwinningssysteem uit ventilatielucht	210801
– LED-verlichtingssysteem	210506
– Legionellabestrijding voor tapwatersystemen	211003
– Luchtdicht luchtverdeelsysteem	210302
– Luchtontvochtiger met tussengeschakelde warmtewisselaar	210705
– Membraanbuffervaten bij drukverhogingsinstallaties	211002
– Ruimtelijk akoestisch klimaatsysteem	211202
– Steunventilator	210103
– Systeem voor benutting van afvalwarmte	210803
– Warmtewisselaar voor vrije koeling	210206
– Warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	231001
– Warmtekrachtinstallatie anders dan met behulp van een zuigermotor	231002
– Warmtepomp	211101
– Warmtepompboiler	211102

310000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij bestaande bedrijfsgebouwen

De energiebesparing moet ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 1,0 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie dient bij bestaande bedrijfsgebouwen het historisch energiegebruik.

De voorzieningen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur
  - additionele efficiency-verhogende voorzieningen.
- b.** vermindering van de warmte- dan wel koellast door:
  - thermische isolering, of
  - beperking van ventilatie- of tochtverliezen.
- c.** warmtehergebruik door:
  - warmteterugwinning, of
  - systemen voor de aanwending van afvalwarmte¹.
- d.** efficiënte verlichting door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiency-verhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4
Toelichting: Als (een gedeelte van) een bedrijfsgebouw wordt vervangen en minimaal de bouwconstructie van het bedrijfsgebouw blijft bestaan, dan is er sprake van een bestaand bedrijfsgebouw (code 310000). Als (een gedeelte van) een bedrijfsgebouw tot op de fundamenteen wordt afgebroken en er wordt nieuw gebouwd (vervanging van een bedrijfsgebouw), dan is er sprake van een nieuw bedrijfsgebouw (code 410000).

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

410000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing in of bij nieuwe bedrijfsgebouwen

De energiebesparing moet ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 1,0 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie bij een nieuw bedrijfsgebouw dient het in de betreffende branche gemiddeld gangbare energiegebruik bij soortgelijke technische voorzieningen voor vergelijkbare nieuwe bedrijfsgebouwen.

De voorzieningen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.
- b.** vermindering van de warmte- dan wel koellast door:
  - thermische isolering, of
  - beperking van ventilatie- of tochtverliezen
- c.** warmtehergebruik door:
  - warmteterugwinning, of
  - systemen voor de aanwending van afvalwarmte¹.
- d.** efficiënte verlichting door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4

Toelichting: Als (een gedeelte van) een bedrijfsgebouw tot op de fundamenteen wordt afgebroken en er wordt nieuw gebouwd (vervanging van een bedrijfsgebouw), dan is er sprake van een nieuw bedrijfsgebouw (code 410000). Als (een gedeelte van) een bedrijfsgebouw wordt vervangen en minimaal de bouwconstructie van het bedrijfsgebouw blijft bestaan, dan is er sprake van een bestaand bedrijfsgebouw (code 310000).

210000 [W]

Energieprestatieverbetering van bestaande bedrijfsgebouwen

Bestemd voor: het verbeteren van de energieprestatie van bestaande bedrijfsgebouwen, **en bestaande uit:** een pakket van energie-investeringen gebaseerd op een maatwerkadvies, zoals vastgelegd in ISSO 75.2 (Energieprestatie Advies Utiliteitsgebouwen, maatwerkadvies). De energieprestatie van het bedrijfsgebouw moet door het pakket van energie-investeringen:

- a.** voldoen aan minimaal label B, waarbij de energie-index maximaal 1,15 bedraagt, of
- b.** met minimaal twee labels verbeteren, waarbij de energie-index ten minste 0,30 moet afnemen.

Voor investeringen die deel uitmaken van het pakket van energie-investeringen die ook zijn omschreven onder de codes 211101, 211102, 231001, 231002, 210401 en 210403 zijn de technische eisen die aan deze bedrijfsmiddelen worden gesteld eveneens van toepassing.

Toelichting: Zie paragraaf 4.1.2. voor een uitgebreide toelichting van de energieprestatieverbetering van bestaande bedrijfsgebouwen.

210102 [W]

HR-luchtverwarmer

Bestemd voor: het verwarmen van ruimten in bedrijfsgebouwen, **en bestaande uit:** een direct gasgestookte luchtverwarmer met een deellaastrendement groter of gelijk aan 101% gemeten conform NEN-EN 1196, verbrandingsgasafvoersysteem, (eventueel) luchttoevoersysteem, (eventueel) voor ruimten met een gemiddelde hoogte groter dan 5 meter, een inducerend uitblaassysteem op de luchtverwarmer met nozzles of verstelbare inducerende schoepen of een individueel thermostatisch geregelde steunventilator in een omkasting aan het plafond gemonteerd die verticaal naar beneden blaast met nozzles of verstelbare inducerende schoepen.

Toelichting: een toestel met het Gaskeur HR-Label LV-HR-1: 1996 voldoet aan de rendementseis.

210103

Steunventilator

Bestemd voor: gelijkmatige luchttemperatuurverdeling van verwarmde ruimten in bedrijfsgebouwen, met uitzondering van stallen, met een gemiddelde hoogte groter dan 5 meter, **en bestaande uit:**

- a.** Thermostatisch geregelde steunventilator in een omkasting aan het plafond gemonteerd die verticaal naar beneden blaast met nozzles of verstelbare inducerende schoepen.
- b.** Thermostatisch geregelde ventilator met een minimale rotordiameter van 350 cm.

210106 [W]

Direct gasgestookt stralingspaneel

Bestemd voor: het verwarmen van gesloten binnenruimten in bedrijfsgebouwen met een gemiddelde hoogte groter dan 5 meter, niet zijnde tuinbouwkassen, **en bestaande uit:**

- a.** direct gasgestookte donkerstraler met een verbrandingsrendement groter of gelijk aan 86% gemeten conform NEN-EN 416 of NEN-EN 777, verbrandingsgasafvoersysteem, (eventueel) luchttoevoersysteem;
- b.** direct gasgestookte hogetemperatuurstraler met een belasting van ten minste 8 kW op onderwaarde gemeten conform NEN-EN 419.

210206

Warmtewisselaar voor vrije koeling

Bestemd voor: het verminderen van het energiegebruik van een koelinstallatie door het bij lage buitenluchttemperaturen rechtstreeks koelen van de installatie met koude buitenlucht, **en bestaande uit:** warmtewisselaar die de functie van de koelmachine overneemt.

Toelichting: Dit is een extra warmtewisselaar parallel aan de koelmachine tussen het gekoeld water en de koeltoren of droge koeler op het dak. Niet in aanmerking komen de koelinstallatie zelf en de koeltoren of droge koeler.

210207 [W]

Adiabatische indirect werkende dauwpunts-luchtkoeler

Bestemd voor: het koelen van bedrijfsgebouwen, waarbij in de koeler een deel van de gekoelde lucht over de bevochtigde warmtewisselaar wordt geleid en afgevoerd,

en bestaande uit: warmtewisselaar, ventilator, filter, bevochtigingsapparatuur, (eventueel) waterbehandelingsapparatuur.

Toelichting: Zie ook de code 210801.

210301

Debietregeling ventilator

a. Verstelbare schoepen

Bestemd voor: het automatisch regelen van het luchtdebiet van ventilatoren in mechanische ventilatiesystemen door het verstellen van schoepen,

en bestaande uit: ventilator met verstelbare schoepen, regeleenheid.

b. Toerenregeling ventilator

Bestemd voor: het automatisch regelen van het toerental van ventilatoren in mechanische ventilatiesystemen,

en bestaande uit: sensoren, regeleenheid, toerenregeling.

c. Cascaderegeling ventilatoren

Bestemd voor: het automatisch regelen van het ventilatiedebiet over meerdere ventilatoren in minimaal 5 stappen,

en bestaande uit: sensoren, regeleenheid.

d. Gelijkstroomventilator

Bestemd voor: mechanische ventilatie- of luchtcirculatiesystemen, waarbij het luchtdebiet automatisch wordt geregeld tussen vooraf geprogrammeerde grenzen,

en bestaande uit: gelijkstroommotor met permanent magneet en direct aangedreven ventilator, regelsysteem, (eventueel) stroom/spanningsomvormer.

210302 [W]

Luchtdicht luchtverdeelstelsysteem

Bestemd voor: het transporteren van toe- of afvoerlucht in een bedrijfsgebouw,

en bestaande uit: luchtkanalen in combinatie met luchtklep of geluiddemper of luchtkanaal- naverwarmer of -nakoeler of luchtvolumeregelbaar of aansluitkast van een ventilatorrooster, gemonteerd in het luchtkanaal van een ventilatiesysteem, waarbij het ventilatiesysteem voldoet aan luchtdichtheidsklasse C gemeten conform NEN-EN 1751. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, bedraagt **EUR 10/m²** gebruiksoppervlak volgens NEN 2580.

Een ventilatorconvector of fancoilunit wordt niet gerekend tot de hiervoor genoemde luchtdichte componenten.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

– Bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal m² gebruiksoppervlak in.

– Bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per m² gebruiksoppervlak in. Als dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 10/m² in.

210303

Ethyleenmeter

Bestemd voor: regeling van de klimaatinstallatie in bewaarcellen van tulpenbollen,

en bestaande uit: ethyleenmeter, koppeling aan automatische klimaatregeling, (eventueel) debietregeling van ventilatoren.

Toelichting: De debietregeling is meestal een frequentieregelbaar ten behoeve van een ventilator in een ventilatie- of luchtcirculatiesysteem. Indien in een bestaande tulpenbewaarpplaats nog geen klimaatcomputer aanwezig was, dan komt die als geheel ook in aanmerking voor EIA. Bij nieuwe bewaarcellen is een klimaatcomputer gangbaar en daarom komt deze niet in aanmerking.

210401 [W]

HR-glas

a. Bestemd voor: beglazing in buitengevel- of dakconstructies van bestaande bedrijfsgebouwen, **en bestaande uit:** meervoudig glas met een warmtewerende coating of gasgevulde spouw met een warmtedoorlatingscoëfficiënt van maximaal $1,2 \text{ W/m}^2\text{K}$ gemeten conform NEN-EN 673, (eventueel) kozijn, of

b. Bestemd voor: beglazing in buitengevel- of dakconstructies van bedrijfsgebouwen.

en bestaande uit: meervoudig glas met een warmtewerende coating of gasgevulde spouw met een warmtedoorlatingscoëfficiënt van maximaal $0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$ gemeten conform NEN-EN 673, (eventueel) kozijn.

210403 [W]

Isolatie voor bestaande constructies

Bestemd voor: de verbetering van de isolatie van bestaande vloeren, daken, plafonds of wanden van ruimten in bedrijfsgebouwen,

en bestaande uit: isolatiemateriaal waarbij de som van de warmteweerstand van de lagen $R = \sum(R_m) = \sum(d/\lambda)$ toeneemt met ten minste $1,5 \text{ m}^2\text{K/W}$ t.o.v. de oude situatie.

Het maximumbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, is **EUR 20/m²** te isoleren oppervlak.

De warmteweerstand moet bepaald zijn conform NEN 1068 (mei 1997).

Toelichting: De omschrijving betreft alleen verbetering van de isolatie in bestaande bedrijfsgebouwen. De constructie van de bestaande vloer, wand, dak of plafond moet blijven bestaan. Isolatie in nieuwe bedrijfsgebouwen is uitgesloten.

De omschrijving betreft de verbetering van de R-waarde van alle materiaallagen en spouwen. Koudebruggen en overgangsweerstanden hebben geen invloed op bovenstaande R-waarden. Een niet of zwak geventileerde spouw > 10 mm heeft conform NEN 1068 een (meetellende) warmteweerstand van $0,17 \text{ m}^2\text{K/W}$. De warmteweerstand moet op 2 decimalen nauwkeurig berekend worden.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- *bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal m² nageïsoleerd oppervlak in (exclusief snijverliezen).*
- *bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per m² in. Als dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 20/m² in.*

210404 [W]

Isolatie van koel- of vriesruimten

Bestemd voor: het isoleren van mechanisch gekoelde ruimten,

en bestaande uit: isolatiemateriaal waarbij de som van de warmteweerstand van de lagen $R = \sum(R_m) = \sum(d/\lambda)$:

a. voor koelen of licht vriezen bij een temperatuur tussen $+12^\circ\text{C}$ en -10°C , ten minste $5,2 \text{ m}^2\text{K/W}$

moet bedragen. Het maximuminvesteringsbedrag, dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, is **EUR 20/m²** te isoleren oppervlak, of

b. voor het vriezen bij een ruimtetemperatuur lager dan -10°C , ten minste $10,5 \text{ m}^2\text{K/W}$ moet bedragen. Het maximum investeringsbedrag, dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, is **EUR 40/m²** te isoleren oppervlak.

Bij een scheiding tussen twee gekoelde ruimten is de zwaarste warmteweerstandseis van toepassing. De warmteweerstand moet zijn bepaald conform NEN 1068 (mei 1997).

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- *Bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal m² geïsoleerd oppervlak in (exclusief snijverliezen).*
- *Bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per m² in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 20/m² respectievelijk EUR 40/m² in.*

210406

Afdeksysteem voor zwembaden

Bestemd voor: het beperken van warmteverlies en waterverdamping, door het afdekken van zwembaden buiten de openingstijden,

en bestaande uit: isolerende, vochtwerende en drijvende afdekking, opberg- en bevestigings-systeem.

210501 [W]

Energie-efficiënt verlichtingssysteem

a. Bestemd voor: vervanging van bestaande binnenverlichting in bedrijfsgebouwen,

en bestaande uit: spiegeloptiekarmaturen in combinatie met hoogfrequent elektronisch voorschakelapparaat en fluorescentielampen, (eventueel) regelinstantie voor het regelen van de verlichting afhankelijk van de daglichtintensiteit, (eventueel) automatische aanwezigheidsdetectie, (eventueel) reagerend op veegpulsen.

b. Bestemd voor: vervanging van bestaande binnenverlichting in of buitenverlichting bij bedrijfsgebouwen (met uitzondering van tuinbouwkassen),

en bestaande uit: spiegeloptiekarmaturen die uitsluitend geschikt zijn voor compact fluorescentielampen of hogedruk gasontlading-lampen, elektronisch voorschakelapparaat, bijbehorende lampen, (eventueel) automatische aanwezigheidsdetectie.

Toelichting: Dit is geen assimilatiebelichting bij tuinbouwkassen.

Het energie-efficiënt verlichtingssysteem komt alleen in aanmerking bij vervanging van binnenverlichting in bestaande bedrijfsgebouwen en bij vervanging van buitenverlichting. Deze verlichting in nieuwe bedrijfsgebouwen en nieuwe toepassingen van buitenverlichting is uitgesloten.

210502

Besparingssysteem voor verlichting of klimaat

a. Bestemd voor: het verminderen van het energiegebruik van verlichting in bedrijfsgebouwen door het toepassen van een regelinstantie voor het schakelen, afhankelijk van de daglichtintensiteit of automatische aanwezigheidsdetectie of reagerend op veegpulsen,

en bestaande uit: licht- of bewegingssensoren, schakel- of regeleenheid, (eventueel) veegpulsregeling, (eventueel) dimregeling in combinatie met een hoogfrequent elektronisch voorschakelapparaat.

b. Bestemd voor: het verminderen van het energiegebruik van klimaatinstallaties in bedrijfsgebouwen door het toepassen van een regelinstantie voor het schakelen, afhankelijk van automatische aanwezigheidsdetectie, **en bestaande uit:** (bewegings)sensoren met individuele ruimteregelaar.

c. Bestemd voor: aanpassing van bestaande binnenverlichting (uitsluitend fluorescentielampen met conventionele ballast) in bedrijfsgebouwen door na het inschakelen de bedrijfsspanning te verlagen,

en bestaande uit: regeleenheid die de bedrijfsspanning na het inschakelen automatisch verlaagt.

Toelichting: Bij onderdeel c komt zowel een regeleenheid voor een groep armaturen als een regeleenheid voor een armatuur afzonderlijk in aanmerking.

210505 [W]

Daglichtsysteem met spiegel- of prisma-stuurelementen of spiegelende kokers

Bestemd voor: het optimaal benutten van daglicht in bedrijfsgebouwen met een daglichtsysteem (dit zijn geen (kunststof) daglichtkoepels), waarbij het daglicht dieper in de ruimte wordt gebracht,

en bestaande uit: buitenlichtkoepel, spiegel- of prismastuurelementen of spiegelende kokers, (eventueel) actief zonvolgsysteem met roterende spiegel, (eventueel) plafondspiegels, (eventueel) lichtdiffusor.

Toelichting: Daglichtsturend glas voorzien van lichtreflecterende elementen in de spouw moet voldoen aan de omschrijving van code 210401.

210506 [W]

LED-verlichtingssysteem

Bestemd voor: verlichting in of bij bedrijfsgebouwen,

en bestaande uit:

- a. LED-buizen, (eventueel) armatuur, met een specifieke lichtstroom van tenminste 84 lm/W als retrofit van TL buizen, of
- b. Armatuurmodule met geïntegreerde LED-lichtbron, met een specifieke lichtstroom van tenminste 74 lm/W, of
- c. Downlighters/spots met een specifieke lichtstroom van tenminste 50 lm/W, of
- d. Armaturen in koel- of vriescellen of armaturen in koel- of vriesmeubelen, of
- e. Noodverlichtingsarmaturen, of
- f. Verlichting in gevelborden of reclameborden.

De specifieke lichtstroom onder a, b en c dient gemeten te zijn conform LM-79 of gelijkwaardige protocollen. Onder de specifieke lichtstroom wordt hier verstaan de verhouding tussen lichtstroom van het verlichtingssysteem (in lumen) en het daartoe opgenomen elektrische vermogen (in Watt). Metingen op grond van aan LM-79 gelijkwaardige protocollen dienen verricht te worden door daartoe geaccrediteerde instellingen, waarbij LED verlichting specifiek in de accreditatiescope van betreffende instelling dient te zijn opgenomen. De lichtterugval in lumen van

het verlichtingssysteem gedurende de eerste 6.000 branduren bedraagt maximaal 20% van de oorspronkelijke lichtstroom.

Onder f worden alleen verstaan de LED-lampmodules en driver. Het gevelbord of reclamebord komt niet in aanmerking voor EIA.

210704

Absorptiedroging

Bestemd voor: het door een vocht absorberende vloeistof regeneratief drogen van lucht,

en bestaande uit: conditioner, regenerator, warme en koude pompbak, niveau- en temperatuurregeling, (eventueel) vloeistof/vloeistof warmtewisselaar voor scheiding van het warme en het koude circuit van de hygroscopische vloeistof.

210705

Luchtontvochtiger met tussengeschakelde warmtewisselaar

Bestemd voor: koelen, drogen en naverwarmen van lucht. waardoor het te installeren vermogen door de toegevoegde warmtewisselaar significant wordt vermindert,

en bestaande uit: kruisstroomwarmtewisselaar, compressor, verdamper, condensor.

Toelichting: De te drogen lucht wordt eerst afgekoeld in een kruisstroomwarmtewisselaar en vervolgens nagekoeld in een verdamper. De afgekoelde en gedroogde lucht wordt daarna weer opgewarmd in de kruisstroomwarmtewisselaar en de condensor van de koelinstallatie.

210706 [W]

Droog- of bevochtigingrotor

Bestemd voor: het drogen of bevochtigen van lucht voor klimaatbeheersing in bedrijfsgebouwen met een roterende schijf die vocht uitwisselt tussen de ingaande en uitgaande luchtstroom, **en bestaande uit:** droog- of bevochtigingrotor, aandrijving.

Toelichting: Niet in aanmerking komen de gehele luchtbehandelingskast, de luchtkanalen en de doorvoeropeningen.

210801 [W]

Koude- of warmteterugwinningssysteem uit ventilatielucht

Bestemd voor: het koelen of verwarmen van bestaande bedrijfsgebouwen door het benutten van de koude of warmte in de afzuiglucht, **en bestaande uit:** warmtewisselaar, (eventueel) luchtbehandelingskast, (eventueel) ventilator, (eventueel) luchtkanalen, (eventueel) warmtewisselaar voor naverwarming of nakoeling, exclusief koelmachine of ketel.

Toelichting: Het koude- of warmteterugwinningssysteem komt alleen in aanmerking voor bestaande bedrijfsgebouwen.

210803

Systeem voor benutting van afvalwarmte¹

Bestemd voor: het uitkoppelen bij de bron en het primair transporteren van afvalwarmte voor verwarmen van gebouwen, **en bestaande uit:** warmtewisselaar bij de afvalwarmtebron, (eventueel) primaire afvalwarmte-transportleiding. Exclusief: secundair distributienet.

Toelichting: Voor processen zie de code 220814.

210804

Douchewaterwarmtewisselaar

Bestemd voor: het terugwinnen van warmte uit douchewater in bedrijfsgebouwen, **en bestaande uit:**

- a.** buisvormige warmtewisselaar die is aangesloten op de douchewaterafvoer, of
- b.** douchebak met geïntegreerde douchewaterwarmtewisselaar.

210905

Energiezuinig afzuigsysteem

a. Lasrookdetector

Bestemd voor: het minimaliseren van de ventilatiecapaciteit in lasruimtes door meting van de MAC-waarde,

en bestaande uit: stofbelastingopnameapparatuur, meet- en regelapparatuur van de lasrookafzuiginstallatie, (eventueel) meet- en regelapparatuur van de luchttoevoerinstallatie van de ruimte, of

b. Rook- of dampdetector in afzuigkappen

Bestemd voor: het minimaliseren van het energieverbruik van afzuigsystemen in grootkeukens,

en bestaande uit: rook- of dampdetectie-apparatuur, meet- en regelapparatuur van de afzuiginstallatie, (eventueel) meet- en regelapparatuur van de luchttoevoerinstallatie van de ruimte.

Toelichting: De afzuigkap zelf komt niet in aanmerking.

210908 [W]

Energie- of aardgastussenmeter

Bestemd voor: het onderbemeteren van het energieverbruik van bedrijfsgebouwen,

en bestaande uit: tussenmeter voor het onderbemeteren van het verbruik op aardgas of elektriciteit of warmte of stoom of perslucht, (eventueel) puls- of busuitgang op de meter. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt per tussenmeter **EUR 3.000**.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal tussenmeters in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per tussenmeter in. Als dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 3.000 per tussenmeter in.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

211001 [W]

HR-Pomp

Bestemd voor: centrale verwarming, airconditioning of tapwater in bedrijfsgebouwen

en bestaande uit: stand-alone natloper centrifugaalpompe tot 2.500 Watt met een EEL < 0,4 gemeten conform EN 1151 en geclassificeerd door Europump.

Toelichting: Pompen met het energielabel A voldoen aan deze omschrijving. Deze pompen zijn uitgerust met een gelijkstroommotor.

211002

Membranbuffervaten bij drukverhogingsinstallaties

Bestemd voor: het bufferen van tapwater gedurende de nadraaitijd van drukverhogingspompen,

en bestaande uit: membranbuffervat.

Toelichting: Niet de gehele drukverhogingsinstallatie komt in aanmerking.

211003

Legionellabestrijding voor tapwatersystemen

Bestemd voor: het bestrijden van legionella door het aanbrengen van een inwendige elektrische weerstandsdraad in het tapwaterleidingsstelsel,

en bestaande uit: inwendige elektrische weerstandsdraad, regelsysteem.

211101 [W]

Warmtepomp

Bestemd voor: het verwarmen van ruimten in gebouwen,

en bestaande uit:

a. elektrisch gedreven warmtepomp met een COP $\geq$ 4,0 gemeten conform NEN-EN 14511, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmteopslagvat, (eventueel) verwarmingsnet, of

b. gasgestookte absorptiewarmtepomp met een gas utilization efficiency $\geq$ 1,4 gemeten conform NEN-EN 12309-2, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmteopslagvat, (eventueel) verwarmingsnet, of

c. absorptiewarmtepomp waarbij de regenerator wordt aangedreven door afvalwarmte¹ of warmte uit duurzame bron of afvalwarmte uit een productieproces of warmtekrachtinstallatie, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmteopslagvat, (eventueel) verwarmingsnet.

Het maximum investeringsbedrag voor het verwarmingsnet, genoemd onder a, b en c, dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, bedraagt **EUR 200 per geïnstalleerde kW** van het thermisch vermogen van de warmtepomp.

Toelichting: Als de installatie altijd geregeld wordt op basis van de koelvraag, is het geen warmtepomp. Het kan dan wel een koelinstallatie met warmteterugwinning zijn. Zie de code 220813.

Warmtepompsystemen waarbij ruimteverwarming en tapwater zijn gecombineerd, moeten voldoen aan de omschrijving van code 211101.

NEN-EN 14511 en NEN-EN 12309-2 zijn niet van toepassing op een gasmotor gedreven warmtepomp. Een gasmotor gedreven warmtepomp zal op dezelfde wijze worden beoordeeld als de gasgestookte warmtepomp.

Een luchtontvochtiger wordt niet als warmtepomp beoordeeld maar als een koelinstallatie met nuttig gebruik van condensatorwarmte. De condensor kan in dat geval gemeld worden onder code 220813. Efficiënte luchtontvochtigers staan vermeld onder code 210705.

Luchtkanalen komen niet in aanmerking.

Warmtepompen die zijn geplaatst in woningen komen niet in aanmerking. Indien centraal opgestelde warmtepompen worden gebruikt voor verwarming van woningen of andere gebouwen komen deze wel in aanmerking.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

211102 [W]

Warmtepompboiler

Bestemd voor: het nuttig aanwenden van warmte voor de verwarming van tapwater in gebouwen, **en bestaande uit:** elektrisch gedreven warmtepompboiler met een COP $\geq$ 2,5 gemeten conform NEN-EN 255-3, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmte-opslagvat.

Toelichting: Warmtepompsystemen waarbij ruimteverwarming en tapwater zijn gecombineerd, moeten voldoen aan de omschrijving van code 211101.

Warmtepompboilers die zijn geplaatst in woningen komen niet in aanmerking. Indien centraal opgestelde warmtepompboilers worden gebruikt voor verwarming van tapwater voor woningen of andere gebouwen komen deze wel in aanmerking.

211202

Ruimtelijk akoestisch klimaatmeetsysteem

Bestemd voor: het meten en registreren van ruimtelijke temperatuur-, vochtigheids- en luchtstromingsvelden voor optimale klimaatregeling in ruimten, **en bestaande uit:** akoestische zenders en ontvangers, bekabeling, signaalverwerkings-eenheden, bijbehorende meet- en visualisatie-software, akoestisch luchtvochtigheids- en temperatuurmeetsysteem of akoestische klimaatpalen, (eventueel) CO₂-meters.

Toelichting: Dit systeem kan 2-dimensionaal of 3-dimensionaal zijn. Akoestische klimaatpalen meten lokaal het verticale temperatuur-, luchtvochtigheid- en snelheidsprofiel van de omgevingslucht. Ook wordt lokaal de grootte en richting van de horizontale luchtsnelheid en het CO₂-percentage gemeten.

⁴ Voor definitie totaal energetisch rendement, zie paragraaf 4.3

⁵ Voor definitie warmtekrachtinstallatie, zie paragraaf 4.3

⁶ Voor definitie zuigermotor, zie paragraaf 4.3

231001 [W]

Warmtekrachtinstallatie⁵ met behulp van een zuigermotor⁶

a. Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal vermogen tot 1 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 70% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 600 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen, **en bestaande uit:** warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet.

b. Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal elektrisch vermogen groter of gelijk aan 1 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 75% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 350 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen, **en bestaande uit:** warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 600/kW respectievelijk EUR 350/kW in.

231002 [W]

Warmtekrachtinstallatie⁵ anders dan met behulp van een zuigermotor⁶

Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal elektrisch vermogen tot 150 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 70% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 600 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen, **en bestaande uit:** warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet. Een warmtekrachtinstallatie met een nominaal elektrisch vermogen groter dan 150 MWe komt niet in aanmerking voor Energie-investeringsaftrek.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- *bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.*
- *bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 600/kW in.*

231101 [W]

Brandstofcelsysteem

Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en elektrische energie, waarbij een brandstof rechtstreeks wordt omgezet in elektrische energie, **en bestaande uit:** brandstofcel, warmtewisselaar, stroom/spanningsomvormer, (eventueel) brandstofreformer.

⁴ Voor definitie totaal energetisch rendement, zie paragraaf 4.3

⁵ Voor definitie warmtekrachtinstallatie, zie paragraaf 4.3

⁶ Voor definitie zuigermotor, zie paragraaf 4.3

B. PROCESSEN

Generiek	Code
– Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande processen	320000
– Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe processen	420000
Nader omschreven bedrijfsmiddelen	Code
– Absorptiedroging	220705
– Afvalwaterwarmtewisselaar	220810
– Afvalgestookte installatie	221104
– Anticondensfolie of anticondensglas voor vrieskast	220217
– Brandstofcelsysteem	231101
– Buitenschermen	220405
– Cellensluis of pendelsluis	220401
– Condenserende warmtewisselaar voor stoomketels of productie- of droogprocessen	220802
– Dampstoomsysteem voor natwasserijen	220807
– Direct gasgestookte condenserende boiler	220114
– Energie- of aardgastussenmeter	220908
– Energiezuinige klimaatregeling in tuinbouwkassen	220909
– Energiezuinige koel- of vriesinstallatie	220212
– Energiezuinige professionele koel- of vrieskast	220215
– Gasexpansie-installatie	221101
– Gasgestookte droogtunnel voor zeefdruk	220712
– Gasgestookte hogedrukreiniger	221215
– Gasgestookt heetwatertoestel voor (vaat)spoelmachines of (vaat)wasmachines	220112
– Gasgestookt HR-frituurtoestel	220101
– Gasgestookte infraroodpanelen voor droging van oppervlakken	220703
– Gasgestookte (stoom)convectieoven	220102
– Gasverwarmde wasdroger	220701
– Gevelschermen	220404
– Grondstoffenvoorverwarmingsinstallatie	220806
– Heetgasontdooisysteem	220213
– Heteluchtoven met roterende productmand	220104
– Hogedruk ontwateringspers voor natwasserijen	220714
– Horizontale energieschermen	220403
– HR-elektromotor	220602
– Inblaasvochtregeling t.b.v. teeltcel van paddenstoelen	220910
– Injectiebeluchting voor tuinbouwkassen	220304
– Kasdek of kasgevel	220402
– Lakdroger met UV-A lichtarmaturen	220704
– Luchtcirculatiesysteem in tuinbouwkassen	220305
– Lijmopbrengstelsysteem bij golfkartonfabricage	221216
– Mechanische reinigingsinstallatie voor warmtewisselaars	221207
– Melkvoorcoeler	220216
– Organic Rankine Cycle of Kalinacyclus	221102
– Orifice venturi condensaatafscheider	221004
– Ontdooikap	220214

– Permanente dagafdekking voor koel- of vriesmeubel	220208
– Pulserend brandersysteem voor keramiekovens	220113
– Rookgasreiniging voor CO ₂ -bemesting	221213
– Schuimbitumeninstallatie	221217
– Stoomdroger	220713
– Systeem voor benutting van afvalwarmte	220814
– Transportleiding voor levering van gasvormig CO ₂ aan tuinbouwkassen	221005
– Transportpannen voor vervoer van vloeibaar aluminium	221218
– Uitschakelapparaat	220902
– Verbeterde branderregeling bij asfaltproductie	220907
– Warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	231001
– Warmtekrachtinstallatie anders dan met behulp van een zuigermotor	231002
– Warmtepomp	221103
– Warmteterugwinningssysteem op koel- of persluchtinstallaties	220813
– Warmteterugwinning bij (vaat)spoel- of (vaat)wasmachines of wasdrogers	220809
– Warmtewisselaar met helixwerking of schotten van strekmetaal	220109
– Warmtewisselaar voor warmteterugwinning in tuinbouwkassen	220801
– Zelfreinigende warmtewisselaar	221206

320000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande processen

De energiebesparing moet ten minste 0,6 Nm³, maar niet meer dan 1,5 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie dient bij bestaande processen het historisch energiegebruik.

Bij de berekening van de energiebesparing wordt de besparing door verlaging van het primaire energiegebruik per eenheid product door toepassing van groeibevorderende stoffen of groeibevorderende voorzieningen voor levende organismen buiten beschouwing gelaten.

De voorzieningen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
- toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

- b.** vermindering van de warmte- of koellast door:
- thermische isolering.

- c.** warmtehergebruik door:
- warmteterugwinning, of
  - systemen voor de aanwending van afvalwarmte¹.

- d.** efficiënte verlichting door:
- toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4

Toelichting: Als er sprake is van vervanging van een bestaand proces, dan geldt voor het vervangingsgedeelte code 320000. Als er sprake is van uitbreiding van het proces (capaciteitsuitbreiding), dan geldt voor het uitbreidingsgedeelte code 420000.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

420000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe processen

De energiebesparing moet ten minste 0,6 Nm³, maar niet meer dan 1,5 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie bij nieuwe processen dient het in de betreffende branche gemiddeld gangbare energiegebruik bij soortgelijke technische voorzieningen voor vergelijkbare nieuwe processen.

Bij de berekening van de energiebesparing wordt de besparing door verlaging van het primaire energiegebruik per eenheid product door toepassing van groeibevorderende stoffen of groeibevorderende voorzieningen voor levende organismen buiten beschouwing gelaten.

De voorzieningen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.
- b.** vermindering van de warmte- of koellast door:
  - thermische isolering.
- c.** warmtehergebruik door:
  - warmteterugwinning, of
  - systemen voor de aanwending van afvalwarmte¹.
- d.** efficiënte verlichting door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiency-verhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

Toelichting: Als er sprake is van uitbreiding van het proces (capaciteitsuitbreiding), dan geldt voor het uitbreidingsgedeelte code 420000. Als er sprake is van vervanging van een bestaand proces, dan geldt voor het vervangingsgedeelte code 320000.

220101 [W]

Gasgestookt HR-frituurtoestel

Bestemd voor: het bereiden van maaltijden.

Toestel is gemeten conform NEN-EN 437, NEN-EN 203 en CR 1404, waarbij het thermisch rendement ten minste 83% op onderwaarde bedraagt, de jaaremissiewaarde van NO_x niet meer bedraagt dan:

- a.** 40 ppm voor toestellen met een belasting tot en met 36 kW op onderwaarde, of
- b.** 1,11 ppm per kW belasting voor toestellen met een belasting tussen 36 kW en 54 kW op onderwaarde, of
- c.** 60 ppm voor toestellen met een belasting groter dan 54 kW op onderwaarde en de jaaremissiewaarde van CO niet meer bedraagt dan 100 ppm.

De jaaremissiewaarden van NO_x en CO zijn gebaseerd op droge verbrandingsgassen en stoichiometrische verbranding,

en bestaande uit: hoogrendement gastoestel, gastoevoer- en verbrandingsgasafvoersysteem, exclusief accessoires.

Toelichting: Als het HR-frituurtoestel een Gastec QA Low NO_x en High Efficiency label heeft conform de keuringseisen voor gasgestookte grootkeukentoeestellen, voldoet hij aan bovenstaande omschrijving.

Accessoires zijn bijvoorbeeld au-bain-marie, actief koolfilter, spiegelbakplaat, werkplateaus, disposable houders, koelunits (voorraadbox) of topcool, verhoogde bovenbouw, verwarmde fritesuitschepbak, magnetronschap, gascomfoor, enzovoort. Zie ook de code 220104.

220102 [W]

Gasgestookte (stoom)convectieoven

Bestemd voor: het bereiden van maaltijden, die gemeten is conform NEN-EN 437, NEN-EN 203 en CR 1404, waarbij het indirect rendement ten minste 80% op onderwaarde bedraagt, de jaaremissiewaarde van NO_x niet meer bedraagt dan 83,6 ppm en de jaaremissiewaarde van CO niet meer bedraagt dan 100 ppm.

De jaaremissiewaarden van NO_x en CO zijn gebaseerd op droge verbrandingsgassen en stoichiometrische verbranding,

en bestaande uit: gasgestookte (stoom)convectieoven, gastoevoer- en verbrandingsgasafvoersysteem, exclusief accessoires.

Toelichting: Als de (stoom)convectieoven een Gasteq High Efficiency label heeft conform de keuringseisen voor gasgestookte grootkeuken-toestellen en waarbij de jaaremissiewaarden van NO_x en CO niet meer bedragen dan bovenstaande waarden, voldoet hij aan de omschrijving. Accessoires zijn bijvoorbeeld onderstellen, transportwagens, reinigingspistolen, douchekoppen, enzovoort.

220104

Heteluchtoven met roterende productmand

Bestemd voor: het afbakken van voorgebakken frituurproducten met hete lucht in plaats van frituurolie,

en bestaande uit: heteluchtoven met roterende productmand.

Toelichting: Zie ook de code 220101.

220109

Warmtewisselaar met helixwerking of schotten van strekmetaal

a. met helixwerking

Bestemd voor: het overdragen van warmte tussen twee vloeistofstromen, waarbij door de helixgeometrie van de warmtewisselaar een betere doorstroming en minder vervuiling ontstaat, zodat er een betere warmteoverdracht plaatsvindt,

en bestaande uit: warmtewisselaar.

b. met schotten van strekmetaal

Bestemd voor: het overdragen van warmte tussen twee stromen, waarbij de pijpenbundel wordt ondersteund door schotten van strekmetaal. Hierdoor ontstaat een betere doorstroming en minder vervuiling, zodat er een betere warmteoverdracht plaatsvindt,

en bestaande uit: pijpenbundel met schotten van strekmetaal, (eventueel) behuizing.

Toelichting: Zie ook de codes 220810, 221206 en 221207.

220112

Gasgestookt heetwatertoestel voor (vaat)spoelmachines of (vaat)wasmachines

Bestemd voor: verwarming van het vulwater voor een (vaat)spoelmachine of (vaat)wasmachine door een gasgestookt heetwatertoestel met een gezamenlijk nominaal vermogen van maximaal 130 kW,

en bestaande uit: heetwatertoestel, (eventueel) warmtewisselaar, (eventueel) buffervat, (eventueel) circulatiepomp.

Toelichting: Niet de gehele (vaat)spoelmachine of (vaat)wasmachine komt in aanmerking. Zie ook de code 220809.

220113

Pulserend brandersysteem voor keramiekovens

Bestemd voor: het verwarmen van keramiekovens, waarbij de verschillende lansen pulserend aan- en uitgaan waardoor drukverschillen in de oven ontstaan die een betere warmteoverdracht tot resultaat hebben,

en bestaande uit: branders, lucht- en gasleidingen, regelaar.

220114 [W]

Direct gasgestookte condenserende boiler

Bestemd voor: de productie van warm tapwater, **en bestaande uit:** een condenserende warm tapwaterboiler, die gemeten is conform NEN-EN 89 en waarbij het rendement ten minste 100% op onderwaarde bedraagt.

220208

Permanente dagafdekking voor koel- of vriesmeubel

Bestemd voor: het beperken van energieverliezen door afdekking van open meubelen voor het gekoeld bewaren van levensmiddelen in de verkoopprijsruimte ook tijdens de verkooperperiode, **en bestaande uit:** transparante schuif- of draai-deksel met opbouwframe, transparante deuren bij koelmeubelen of transparante strokengordijnen.

Toelichting: Transparante deuren voor verticale vrieskasten komen niet in aanmerking voor Energie-investeringsaftrek.

220212 [W]

Energiezuinige koel- of vriesinstallatie

Bestemd voor: het koelen of vriezen van ruimten of processen tot maximaal +12°C,

en bestaande uit: ten minste één frequentie-geregelde compressor of één digitale scroll-compressor of één met een schuif regelbare schroefcompressor, (natte) condensor ontworpen op maximaal 10 K temperatuurverschil tussen condensatie- en buitenluchttemperatuur met een specifiek ventilatorvermogen van de condensor van maximaal 25 W per kW condensorvermogen bepaald conform NEN-EN 327 (luchtgekoelde condensor) of NEN-EN 15218 (verdampings-condensor), weersafhankelijke regeling van de condensatiedruk tot +13°C buitentemperatuur, elektronische expansieregeling bij een direct expansiesysteem, verdamper exclusief koelmeubel of koeltunnel.

Voor Energie-investeringsaftrek komt in aanmerking:

a. een koel- of vriesinstallatie op basis van een halogeenvrij koudemiddel, uitgezonderd zijn de installatiedelen die dit koudemiddel niet bevatten,

b. een koel- of vriesinstallatie met een ontwerp koelvermogen tot 250 kW op basis van een koudemiddel dat een HFK bevat. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 175 per kW** ontwerpkoelvermogen. Een koel- of vriesinstallatie op basis van een koudemiddel dat een HFK bevat met een ontwerpkoelvermogen groter dan 250 kW komt niet in aanmerking voor Energie-investeringsaftrek.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier indien categorie b van toepassing is:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 175/kW in.

220213

Heetgasontdooisysteem

Bestemd voor: het direct of indirect ontdooien van verdampers van koel- of vriesinstallaties met warmte uit het persgas van de koel- of vriesinstallatie,

en bestaande uit: aan- en afvoerleidingen voor het ontdooisysteem exclusief verdamper(s), (eventueel) heetgasspiraal in lekbak, (eventueel) warmtewisselaar die warmte uit persgas overdraagt aan het indirecte ontdooisysteem.

220214

Ontdooikap

Bestemd voor: het beperken van het warmteverlies tijdens de ontdooifase van een luchtkoeler, **en bestaande uit:** ontdooikap.

220215 [W]

Energiezuinige professionele koel- of vrieskast

a. Bestemd voor: het koelen van producten in de temperatuurklasse M1 (+5°C/-1°C), met een energieverbruik van ten hoogste 15 kWh per m³ netto inhoud in 48 uur gemeten conform NEN-EN 441 in klimaatklasse D (30°C, 55% RV), of

b. Bestemd voor: het vriezen van producten in de temperatuurklasse L1 (-15°C/-18°C), met een energieverbruik van ten hoogste 40 kWh per m³ netto inhoud in 48 uur gemeten conform NEN-EN 441 in klimaatklasse D (30°C, 55% RV),

en bestaande uit: koel- of vrieskast of gekoelde werkbank met een maximale netto inhoud van 1000 liter, werkend op een halogeenvrij koude-middel, voorzien van geforceerde ventilatie in de kast en een afzonderlijke geplaatste, niet in de wanden ingebouwde verdamper.

Toelichting: Bij de werkbank dienen alleen de kosten van het basismodel gerekend te worden, accessoires komen niet in aanmerking.

220216

Melkvoorkoeler

Bestemd voor: het voorkoelen van melk door middel van grondwater of tapwater,

en bestaande uit: warmtewisselaar die is gemonteerd in de leiding tussen de melkmachine en de melkkoeltank.

220217

Anticondensfolie of anticondensglas voor vrieskast

Bestemd voor: het condensvrij houden van doorzichtige deuren van vriesmeubelen, waarbij de glasverwarming is uitgezet,

Bestaande uit: anticondensfolie of anticondensglas.

220304

Injectiebeluchting voor tuinbouwkassen

Bestemd voor: Het gericht ventileren van de kas door gecontroleerde buitenluchtbijmenging onder in de kas met binnenlucht vanuit het bovenste deel van de kas, in combinatie met optimale luchtraamaansturing,

en bestaande uit: luchtmengunit met kleppen-secties, debietmeting buitenluchtaanzuiging, toerengeregelde ventilator met luchtdistributieslang onder het gewas, regelsoftware met koppeling luchtraamaansturing.

220305

Luchtcirculatiesysteem in tuinbouwkassen

Bestemd voor: een optimale verdeling van temperatuur en relatieve vochtigheid in de kas, waarbij een luchtstroom door het gewas wordt gebracht,

en bestaande uit: toerengeregelde ventilator met luchtdistributieslang onder het gewas, regelsoftware.

220401

Cellensluis of pendelsluis

Bestemd voor: het beperken van warmteverliezen bij de mineraleninvoer van asfaltmenginstallaties,

en bestaande uit: trilgoot, afdichting, sluis.

220402

Kasdek of kasgevel

Bestemd voor: het beschermen van gewassen door een tuinbouwkas die voorzien is van een kasdek of kasgevel met een betere isolatiewaarde dan enkellaags glas,

en bestaande uit: (zigzag) kunststof kanaalplaten of gecoat glas of dubbel glas of dubbele beglazing of dubbel fluorpolymeer (ETFE) folie, (eventueel) overdrukventilator om de folies van elkaar te houden, exclusief draagconstructie waarin of waarop de montage plaatsvindt.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

220403 [W]

Horizontale energieschermen

Bestemd voor: het verminderen van het warmteverlies in tuinbouwkassen door het aanbrengen van horizontaal beweegbare schermen aan de binnenzijde van de lichtdoorlatende gebouwschil, **en bestaande uit:** schermdoek dat voor ten minste 90% dicht is, waarbij de maasopeningen van het weefsel, breisel of vlechtsel kleiner zijn dan 2 mm² en waarbij de lichtdoorlatendheid voor diffuus opvallend licht groter is dan 10%, mechanisch bedieningsmechanisme, (eventueel) kierafdichtingsvoorzieningen, (eventueel) scherm(kier)regeling, (eventueel) meetbox boven het energiescherm. Voor Energie-investeringsaftrek komt in aanmerking:

- a. in een kas(afdeling) zonder belichting: het tweede en/of derde scherm van de boven elkaar gelegen, horizontaal en elk op een eigen dradenbed beweegbare schermen, of
- b. in een kas(afdeling) met belichting: het derde scherm van de boven elkaar gelegen, horizontaal en op een eigen dradenbed beweegbare schermen.

Toelichting: De scherminstallaties die niet in aanmerking komen, mogen voorzien zijn van andersoortig doeken (zoals verduisteringsdoeken). De schermen liggen onder elkaar en kunnen tegelijk dichtgetrokken zijn.

220404 [W]

Gevenschermen

Bestemd voor: het verminderen van het warmteverlies in tuinbouwkassen door het aanbrengen van beweegbare gevelschermen aan de binnenzijde van de lichtdoorlatende gebouwschil, **en bestaande uit:** schermdoek dat voor ten minste 90% dicht is, waarbij de maasopeningen van het weefsel, breisel of vlechtsel kleiner zijn dan 2 mm² en waarbij de lichtdoorlatendheid voor diffuus opvallend licht groter is dan 10%, mechanisch bedieningsmechanisme, (eventueel) kierafdichtingsvoorzieningen.

Toelichting: Dit zijn lichtdoorlatende (niet verduisterings)doeken in kassen ter plaatse van de buitengevels.

220405 [W]

Buitenschermen

Bestemd voor: het weren van een teveel aan zoninstraling en het verminderen van het warmteverlies uit tuinbouwkassen door het aanbrengen van beweegbare schermen aan de buitenzijde, boven de lichtdoorlatende gebouwschil, **en bestaande uit:** schermdoek dat voor ten minste 50% dicht is, waarbij de maasopeningen van het weefsel, breisel of vlechtsel kleiner zijn dan 10 mm² en waarbij de lichtdoorlatendheid voor diffuus opvallend licht groter is dan 15%, mechanisch bedieningsmechanisme, (eventueel) afdichtingsvoorzieningen.

Toelichting: Dit is een alternatief voor een vast krijtscherm.

220602 [W]

HR-elektromotor

Bestemd voor: het aandrijven van proceswerktuigen, **en bestaande uit:** asynchrone elektromotor met een nominaal vermogen kleiner of gelijk aan 90 kW, die voldoet aan de EFF₁ (CEMEP) efficiencyklasse gemeten volgens de voorschriften van de IEC.

220701 [W]

Gasverwarmde wasdroger

Bestemd voor: het drogen van wasgoed, **en bestaande uit:**

- a. wasdroger, waarbij de drooglucht direct met gas wordt verwarmd, of
- b. wasdroger met een maximale belading van 15 kg, waarbij de drooglucht indirect wordt verwarmd door een gasgestookte installatie.

220703

Gasgestookte infraroodpanelen voor droging van oppervlakken

Bestemd voor: het drogen van oppervlakken van objecten, **en bestaande uit:** gasgestookte infraroodpanelen.

Toelichting: Alleen de panelen; niet de gehele droogtunnel komt in aanmerking.

220704**Lakdroger met UV-A lichtarmaturen**

Bestemd voor: het drogen van watergedragen lakken met UV-A Licht,
en bestaande uit: UV-A lampen, armatuur, (eventueel) vrijdbare constructie.

220705**Absorptiedroging**

Bestemd voor: het door een vocht absorberende vloeistof regeneratief drogen van drooglucht voor processen,
en bestaande uit: conditioner, regenerator, warme en koude pompbak, niveau- en temperatuur-regeling, (eventueel) vloeistof/vloeistof warmtewisselaar voor scheiding van het warme en het koude circuit van de hygroscopische vloeistof.

220712**Gasgestookte droogtunnel voor zeefdruk**

Bestemd voor: het drogen van oppervlakken die door zeefdruk bedrukt zijn,
en bestaande uit: droogtunnel, gasbrander.

220713**Stoomdroger**

a. Bestemd voor: het drogen met oververhitte stoom van vochtbevattende producten in een volledig van de buitenlucht afgesloten systeem, waarbij stoom wordt geproduceerd die nuttig wordt aangewend,
en bestaande uit: gesloten stoomdrooginstallatie, stoomrecirculatieleiding, compressor, oververhitter, stoomafvoerleiding, condensor, (eventueel) condensataafvoer, of
b. Bestemd voor: het drogen van vochtbevattende producten in een volledig van de buitenlucht afgesloten systeem waarbij een warmtebron het droogproces gaande houdt,
en bestaande uit: gesloten drooginstallatie, warmtewisselaar.

220714**Hogedruk ontwateringspers voor natwasserijen**

Bestemd voor: het ontwateren van wasgoed,
en bestaande uit: een ontwateringspers voor wasgoed met een perscapaciteit van ten minste 49 bar.

220801 [W]**Warmtewisselaar voor warmteterugwinning in tuinbouwkassen**

Bestemd voor: het afwisselend onttrekken en toevoeren van warmte, waarbij de overtollige warmte tijdelijk wordt opgeslagen om op momenten van warmtebehoefte weer ingezet te worden,
en bestaande uit: warmtewisselaar met geïntegreerde toerengeregelde ventilator, pomp, (eventueel) dagbuffer, (eventueel) warmtepomp volgens code 221103, (eventueel) aquifer volgens code 251201.

220802**Condenserende warmtewisselaar voor stoomketels of productie- of droogprocessen**

a. Bestemd voor: het terugwinnen van warmte uit de rookgassen van stoomketels met een condenserende warmtewisselaar voor productieprocessen (waarbij geen sprake is van elektriciteitsopwekking),
en bestaande uit: condenserende warmtewisselaar, (eventueel) condenswaterbehandelingseenheid, (eventueel) restwarmteopslagvat, of
b. Bestemd voor: het terugwinnen van warmte met een condenserende warmtewisselaar uit afgassen van productie- of droogprocessen (waarbij geen sprake is van elektriciteitsopwekking), uitgezonderd de toepassing ten behoeve van tuinbouwkassen,
en bestaande uit: condenserende warmtewisselaar, (eventueel) condenswaterbehandelingseenheid, (eventueel) restwarmteopslagvat.

Toelichting: Dit is niet een condenserende warmtewisselaar voor het terugwinnen van warmte uit de rookgassen van verwarmings-toestellen die bestemd zijn voor het verwarmen van bedrijfsgebouwen en tuinbouwkassen.

220806

Grondstoffenvoorverwarmingsinstallatie

Bestemd voor: het voorverwarmen van grondstoffen met behulp van af- of procesgassen, bij de (voor)fabricage van non-ferrometaal producten, ferro-, glas-, keramische, of gieterijproducten, **en bestaande uit:** toevoer- en afvoerinstallatie van rookgassen, branders, meet-, regel- en beveiligingsapparatuur, warmtewisselsectie, toevoer- en afvoerinstallatie van grondstoffen/condensaat, doseerinstallatie.

220807

Dampstoomsysteem voor natwasserijen

Bestemd voor: het terugwinnen en nuttig inzetten van warmteoverschotten in retourcondensaat bij natwasserijen, **en bestaande uit:** scheidingsvat voor condensaat en dampstoom, drukreducerend ventiel, condenspot, exclusief condensaat- en stoomtransportleidingen.

Toelichting: er moet een afnamemogelijkheid zijn voor de ontstane dampstoom.

220809

Warmteterugwinning bij (vaat)spoel- of (vaat)wasmachines of wasdrogers

Bestemd voor: het terugwinnen van warmte uit de hete afvoergassen of warm afvoerwater van (vaat)spoelmachines of (vaat)wasmachines of wasdrogers voor het voorverwarmen van het vulwater of de drooglucht, **en bestaande uit:** warmtewisselaar.

Toelichting: Niet de gehele (vaat)spoelmachine of (vaat)wasmachine of wasdroger komt in aanmerking. Zie ook de code 220112.

220810

Afvalwaterwarmtewisselaar

Bestemd voor:

- a. het terugwinnen van warmte uit afvalwater van industriële natwasserijen, of
- b. het terugwinnen van warmte uit restvloeistoffen van batchgewijze verfprocessen van tapijt, of

c. het terugwinnen van warmte uit afvalwater afkomstig van oppervlaktebehandelingsprocessen, of

d. het terugwinnen van warmte uit spuiwater van stoomketels,

en bestaande uit: warmtewisselaar (die ongevoelig is voor vervuiling), (eventueel) pomp, (eventueel) restwarmteopslagvat.

Toelichting: Zie ook de codes 220109, 221206 en 221207.

220813

Warmteterugwinningssysteem op koel- of persluchtinstallaties

Bestemd voor:

a. het terugwinnen van warmte die vrijkomt bij koelinstallaties voor het koelen van producten of processen, of

b. het terugwinnen van warmte die vrijkomt bij persluchtinstallaties,

en bestaande uit: warmtewisselaar of binnencondensor, leidingsysteem voor warmtetransport exclusief warmteafgiftesysteem, (eventueel) restwarmteopslagvat.

Toelichting: Niet de gehele koel- of persluchtinstallatie komt in aanmerking.

220814

Systeem voor benutting van afvalwarmte

Bestemd voor: het uitkoppelen bij de bron en het primair transporteren van afvalwarmte¹ voor verwarmen van processen.

en bestaande uit: warmtewisselaar bij de afvalwarmtebron, (eventueel) primaire afvalwarmtetransportleiding. Exclusief: secundair distributienet, verdeelstations, verwarmingsnet.

Toelichting: Voor gebouwen zie de code 210803.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

220902

Uitschakelapparaat

Bestemd voor: het automatisch uitschakelen van productieapparatuur waar geen product in of op aanwezig is of het automatisch uitschakelen van kantoorapparatuur die niet in gebruik is,
en bestaande uit: product- of personen aanwezigheidsensor, regelaar, schakelaar, (eventueel) databuffer.

Toelichting: Alleen het uitschakelapparaat. Niet het gehele (kantoor)apparaat komt in aanmerking.

220907

Verbeterde branderregeling bij asfaltproductie

Bestemd voor: temperatuurmeting in een roterende droogtrommel voor het drogen van mineraal voor de productie van asfalt, waarvan het signaal radiografisch wordt overgedragen naar de regeling,
en bestaande uit: branderregeling, radiografische temperatuursensor in een schoep van de droogtrommel, zender/ontvanger, regelsysteem.

220908 [W]

Energie- of aardgastussenmeter

Bestemd voor: het onderbemeten van het energieverbruik van processen,
en bestaande uit: tussenmeter voor het onderbemeten van het verbruik op aardgas of elektriciteit of warmte of stoom of perslucht, (eventueel) puls- of busuitgang op de meter. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt per tussenmeter **EUR 3.000**.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal tussenmeters in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per tussenmeter in. Als dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 3.000 per tussenmeter in.

220909

Energiezuinige klimaatregeling in tuinbouwkassen

a. infrarood planttemperatuurcamera
Bestemd voor: het regelen van schermen en ventilatie in de glastuinbouw op basis van de gemeten gewastemperatuur,
en bestaande uit: infrarood planttemperatuurcamera, regelsoftware,
b. sensorvruchten voor temperatuurmeting
Bestemd voor: het regelen van de minimumbuisstemperatuur op basis van de gemeten vruchttemperatuur,
en bestaande uit: sensorvruchten, regelsoftware,
c. pyrometer
Bestemd voor: het regelen van schermen op basis van de gemeten warmteuitstraling van de tuinbouwkas,
en bestaande uit: pyrometer, regelsoftware
d. RV-sensor voor de buitenlucht
Bestemd voor: het energiezuinig regelen van ventilatie in de glastuinbouw op basis van het enthalpieverschil tussen kaslucht en buitenlucht,
en bestaande uit: elektronische RV-sensor voor buiten, RV-regelsoftware met koppeling aan luchtraamaansturing.

Toelichting: Exclusief de klimaatcomputer en eventuele netwerkkonderdelen.

De klimaatcomputer regelt hierbij op basis van de gemeten waarden.

220910

Inblaasvochtregeling t.b.v. teeltcel van paddenstoelen

Bestemd voor: het regelen van de luchtklep en het inblaasklimaat van teeltcellen voor paddenstoelen op basis van de gemeten relatieve vochtigheid in de teeltcel en de relatieve vochtigheid van de ingeblazen lucht,
en bestaande uit: aanvullende RV-sensor in het luchttoevoerkanaal van de teeltcel, regelsoftware voor inblaasvochtregeling, (eventueel) luchtdrukopnemer.

Toelichting: Exclusief de klimaatcomputer. Met de luchtdrukopnemer wordt de invloed van de buitenluchtdruk gecorrigeerd.

221004

Orifice venturi condensatafscheider

Bestemd voor: het afscheiden van condensaat uit een stoomsysteem,
en bestaande uit: orifice venturi condensaat-afscheider zonder bewegende delen.

221005 [W]

Transportleiding voor levering van gasvormig CO₂ aan tuinbouwkassen

Bestemd voor: voor het bemesten van gewassen in tuinbouwkassen,
en bestaande uit: pijpleiding tussen de bron en de tuinbouwkas. Exclusief: distributiesysteem voor CO₂ in de kas, CO₂ afvang, CO₂ compressor en CO₂ opslag in de bodem.

221101

Gasexpansie-installatie

Bestemd voor: het benutten van energie die vrijkomt bij het expanderen van aardgas,
en bestaande uit: gasexpansieturbine of gasexpansiemotor, (eventueel) lagetemperatuureconomiser, (eventueel) warmtewisselaar, (eventueel) verwarmingseenheid, (eventueel) tandwielkast, (eventueel) generator.

221102

Organic Rankine Cycle of Kalinacyclus

Bestemd voor: het omzetten van warmte naar mechanische of elektrische energie waarbij gebruikt wordt gemaakt van afvalwarmte¹ of duurzaam verkregen warmte.
en bestaande uit: condensor, verdamper, pomp, turbine, (eventueel) separator, (eventueel) warmtewisselaar, (eventueel) generator.

¹ Voor definitie afvalwarmte, zie paragraaf 4.3

³ Voor definitie biomassa, zie paragraaf 4.3

⁴ Voor definitie totaal energetisch rendement, zie paragraaf 4.3

⁷ Voor definitie afval, zie paragraaf 4.3

221103 [W]

Warmtepomp

Bestemd voor: het nuttig aanwenden van warmte voor processen,
en bestaande uit:

- a. elektrisch gedreven warmtepomp met een COP $\geq 4,0$ gemeten onder normale bedrijfsomstandigheden, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmteopslagvat), of
- b. gasgestookte absorptiewarmtepomp met een gas utilization efficiency $\geq 1,4$ gemeten onder normale bedrijfsomstandigheden, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel) restwarmteopslagvat, of
- c. absorptiewarmtepomp waarbij de regenerator wordt aangedreven door afvalwarmte¹, warmte uit duurzame bron, afvalwarmte uit een productieproces of warmtekrachtinstallatie, (eventueel) bodemwarmtewisselaar of grondwaterbron, (eventueel restwarmteopslagvat).

Toelichting: Als de installatie altijd geregeld wordt op de koelvraag is het geen warmtepomp. Het kan dan wel een koelinstallatie met warmteterugwinning zijn. Zie de code 220813.

Een luchtontvochtiger wordt niet als warmtepomp beoordeeld, maar als een koelinstallatie met nuttig gebruik van condensorwarmte. De condensor kan in dat geval gemeld worden onder code 220813. Efficiënte luchtontvochtigers staan vermeld onder code 210705.

221104 [W]

Afvalgestookte installatie

Bestemd voor: voor het nuttig aanwenden van warmte door het verstoken van afval⁷ dat geheel of nagenoeg geheel bestaat uit koolstofhoudende verbindingen en niet geheel of nagenoeg geheel bestaat uit biomassa³, waarvan het totaal energetisch rendement⁴ ten minste 55% bedraagt,
en bestaande uit: een afvalgestookte installatie. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt EUR 400 per kW totaal vermogen.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 400/kW in.

221206

Zelfreinigende warmtewisselaar

Bestemd voor: het verwarmen of afkoelen van vloeistoffen met behulp van een zelfreinigende warmtewisselaar,

en bestaande uit: een warmtewisselaar die is opgebouwd uit een doorstroomde pijpenbundel met recirculerende deeltjes, die voor de reiniging van het inwendige oppervlak zorgen.

Toelichting: Zie ook de codes 220109, 220810 en 221207.

221207

Mechanische reinigingsinstallatie voor warmtewisselaars

Bestemd voor: het in de productielijn inwendig reinigen van warmtewisselaars en condensoren met borstel-, bol- of kegelvormige reinigingselementen, **en bestaande uit:** reinigingselementen, kop- en ontvangststation voor de reinigingselementen, elemententerugvoerinstallatie, (eventueel) besturingsinstallatie.

Toelichting: Zie ook de codes 220109, 220810 en 221206.

221213

Rookgasreiniging voor CO₂-bemesting

Bestemd voor: het reinigen van rookgassen van het krachtwerktuig van een warmtekrachtinstallatie, mits de gereinigde gassen gebruikt worden voor CO₂-bemesting in tuinbouwkassen, **en bestaande uit:** rookgasreiniger (reactor), rookgascondensator.

Toelichting: Het betreft hier de reinigingsinstallatie voor rookgassen van een WKK en géén CO₂-doseringsinstallatie.

221215 [W]

Gasgestookte hogedrukreiniger

Bestemd voor: het reinigen van oppervlakken met warm water onder hoge druk eventueel met gelijktijdige dosering van reinigingsmiddelen. Toestel is gemeten conform NEN-EN 1196, waarbij het indirect rendement ten minste 100% op onderwaarde bedraagt, de jaaremissiewaarde van NO_x niet meer bedraagt dan 60 ppm en de jaaremissiewaarde van CO niet meer bedraagt dan 160 ppm. De jaaremissiewaarden van NO_x en CO zijn gebaseerd op droge verbrandingsgassen en stoichiometrische verbranding, **en bestaande uit:** gasgestookte hogedrukreiniger, (eventueel) standaard spuitlans, (eventueel) standaard hogedruk slang.

Toelichting: Als de hogedrukreiniger een Gastec QA Low NO_x en High Efficiency label heeft conform de keuringseisen voor gasgestookte HR-hogedrukreinigers, voldoet hij aan bovenstaande omschrijving.

221216

Lijmopbrengsysteem bij golfkartonfabricage

Bestemd voor: het door een lijmkamer en rakel aanbrengen van lijm op een rol die de lijm overbrengt op de golf toppen van het karton, **en bestaande uit:** rondgeslepen en gebalanceerde lijmmrol, lijmkamer en rakel (een lijmdikte van 75 micrometer of kleiner moet op de rol ingesteld kunnen worden), schraper, lijmopvangbak, wateraansluitingen voor het wassen van de machine. Het systeem moet geschikt zijn om lijm met een zetmeelgehalte van 40% (volume) of hoger te verwerken.

221217

Schuimbitumeninstallatie

Bestemd voor: het produceren van asfaltmengsels met een temperatuur van maximaal 95°C met schuimbitumen als bindmiddel, **en bestaande uit:** expansiekamer voor schuimbitumen, temperatuuropmeters.

221218

Transportpannen voor vervoer van vloeibaar aluminium

Bestemd voor: transporteren van vloeibaar aluminium per vrachtwagen,
en bestaande uit: transportpannen, (eventueel), oplegger, (eventueel) aanpassing productieproces aluminiumsmelter en aluminiumgieterij ten behoeve van levering en ontvangst van vloeibaar aluminium.

231001 [W]

Warmtekrachtinstallatie⁵ met behulp van een zuigermotor⁶

a. Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal vermogen tot 1 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 70% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 600 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen,
en bestaande uit: warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet.
b. Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal elektrisch vermogen groter of gelijk aan 1 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 75% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 350 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen,
en bestaande uit: warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet.

⁴ Voor definitie totaal energetisch rendement, zie paragraaf 4.3

⁵ Voor definitie warmtekrachtinstallatie, zie paragraaf 4.3

⁶ Voor definitie zuigermotor, zie paragraaf 4.3

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 600/kW respectievelijk EUR 350/kW in.

231002 [W]

Warmtekrachtinstallatie⁵ anders dan met behulp van een zuigermotor⁶

Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en kracht met een nominaal elektrisch vermogen tot 150 MWe, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 70% bedraagt. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 600 per kW** elektrisch vermogen. Het elektrisch vermogen is bepaald bij het nominaal motorvermogen,
en bestaande uit: warmtekrachtinstallatie, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet. Een warmtekrachtinstallatie met een nominaal elektrisch vermogen groter dan 150 MWe komt niet in aanmerking voor Energie-investeringsaftrek.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 600/kW in.

231101 [W]

Brandstofcelsysteem

Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en elektrische energie, waarbij een brandstof rechtstreeks wordt omgezet in elektrische energie,
en bestaande uit: brandstofcel, warmtewisselaar, stroom/spanningsomvormer, (eventueel) brandstofreformer.

C. TRANSPORTMIDDELEN

Generiek	Code
– Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande transportmiddelen	340000
– Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe transportmiddelen	440000

Nader omschreven bedrijfsmiddelen	Code
– Aanboord mestweeginstallatie voor ongekenkende voertuigen	241209
– Aangepaste keerkoppeling bij een dubbele sloopsschroef	240610
– Bandenspanning(regel)systeem	240906
– Brandstofverbruikmeter voor binnenvaartschepen	240901
– Energiebesparend roerensysteem	240611
– Energiezuinige sloopsmotor	240612
– Indirecte aandrijving voor koelaggregaten	240201
– Kopschot windscherm of spoiler intermodaal chassis	241206
– Lichtgewicht aramide koelcontainer	241207
– Schroefasgedreven generator voor schepen	240609
– Spudpaal	241210
– Start-stopsysteem voor vrachtwagenmotor	240908
– Teruglevervoorziening remenergie van elektrische motoren	240606
– Warmtepomp voor bestaande treinen	241101
– Wielnaafmotoren	240608
– Zijafscherming	241202

340000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing bij bestaande transportmiddelen²

De energiebesparing moet ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 0,8 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie dient bij bestaande transportmiddelen² het historisch energiegebruik.

Technische voorzieningen in of aan transportmiddelen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
- toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

b. vermindering van de warmte- of koellast door:

- thermische isolering, of
- beperking van ventilatie- of tochtverliezen.

c. warmtehergebruik door:

- warmteterugwinning.

d. efficiënte verlichting door:

- toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
- toepassing van efficiëntere apparatuur, of
- additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4

Toelichting: Als er sprake is van vervanging van (onderdelen voor) een bestaand transportmiddel, dan geldt code 340000. Als er sprake is van uitbreiding van het transportmiddelpark (capaciteitsuitbreiding), dan geldt voor het uitbreidingsgedeelte code 440000.

² Voor definitie transportmiddelen, zie paragraaf 4.3

440000 [W]

Technische voorzieningen voor energiebesparing bij nieuwe transportmiddelen²

De energiebesparing moet ten minste 0,2 Nm³, maar niet meer dan 0,8 Nm³ aardgasequivalent (a.e.) per jaar per geïnvesteerde euro bedragen. Als referentie bij nieuwe transportmiddelen² dient het in de betreffende branche gemiddeld gangbare energiegebruik bij soortgelijke technische voorzieningen voor vergelijkbare nieuwe transportmiddelen².

Technische voorzieningen in of aan transportmiddelen moeten de energiebesparing realiseren door:

- a.** verbetering van de energie-efficiëntie door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.
- b.** vermindering van de warmte- of koellast door:
  - thermische isolering, of
  - beperking van ventilatie- of tochtverliezen.
- c.** warmtehergebruik door:
  - warmteterugwinning.
- d.** efficiënte verlichting door:
  - toepassing van automatische meet- en regelapparatuur, of
  - toepassing van efficiëntere apparatuur, of
  - additionele efficiencyverhogende voorzieningen.

NB: voor omrekenfactoren voor het berekenen van de energiebesparing, zie paragraaf 4.4

Toelichting: Als sprake is van uitbreiding van het transportmiddelpark (capaciteitsuitbreiding), dan geldt voor het uitbreidingsgedeelte code 440000. Als sprake is van vervanging van (onderdelen voor) een bestaand transportmiddel, dan geldt code 340000.

² Voor definitie transportmiddelen, zie paragraaf 4.3

240201

Indirecte aandrijving voor koelaggregaten

Bestemd voor: het indirect aandrijven van een koelaggregaat door een vrachtwagenmotor met een koelvermogen van ten minste 5 kW op voertuigen voor goederenwegtransport, **en bestaande uit:** hydraulische of mechanische overbrenging aangesloten op de vrachtwagenmotor, (eventueel) generator.

Toelichting: Alleen de overbrenging; niet het gehele koelaggregaat komt in aanmerking.

240606

Teruglevervoorziening remenergie van elektrische motoren

Bestemd voor: het terugleveren van elektrische energie bij het afremmen van elektrische motoren en eventueel het beperken van aanloopstromen door vermogenselektronica, **en bestaande uit:** teruglevervoorziening remenergie, (eventueel) vliegwiel, (eventueel) chopperinstallatie, (eventueel) frequentieregelaar, (eventueel) vermogenselektronica/vermogensregeling motor. Uitgezonderd zijn voorzieningen bij elektrische heftrucks.

Toelichting: Geldt voor alle elektrische motoren, zoals kranen, railvervoer, liften, roltrappen, enzovoort. De motor zelf komt niet in aanmerking.

240608 [W]

Wielnaafmotoren

Bestemd voor: het aandrijven van de wielen van een voertuig, **en bestaande uit:** elektromotoren met permanente magneten en motorcontroller die in de wielnaaf zijn geïntegreerd, oplaadbare accu's voor de voeding van de motoren.

240609

Schroefasgedreven generator voor schepen

a. Bestemd voor: het opwekken van elektriciteit bij schepen door een koppeling met hydropomp op de schroefas, waarbij een hydromotor de generator aandrijft,

en bestaande uit: koppeling, hydraulische pomp, hydraulische motor, generator, of

b. Bestemd voor: het opwekken van elektriciteit bij schepen door een koppeling op de schroefas waarbij de generator direct aangedreven wordt,

en bestaande uit: koppeling, generator, frequentieomvormer.

240610

Aangepaste keerkoppeling bij een dubbele scheepsschroef

Bestemd voor: bestaande binnenvaartschepen waarbij het mogelijk is dat bij het varen met één aangedreven schroef de niet aangedreven schroef vrij kan meedraaien,

en bestaande uit: aangepaste keerkoppeling, oliepomp.

240611

Energiebesparend roerensysteem

Bestemd voor: weerstandsvermindering van binnenvaartschepen,

en bestaande uit: 3-roerensysteem per schroef waarbij het kleine middenroer is geplaatst op de hartlijn van de schroefas, (eventueel) mechanisme voor roerverdraaiing, (eventueel) hydraulische cilinders.

Toelichting: Van de hydraulische installatie van de roeren komen alleen de hydraulische cilinders in aanmerking.

240612 [W]

Energiezuinige scheepsmotor

Bestemd voor: de hoofdvoortstuwning van een bestaand binnenvaartschip, met een nominaal motorvermogen van ten minste 250 kW,

en bestaande uit: scheepsdieselmotor, waarvan het brandstofverbruik minder bedraagt dan 198 g/kWh, gemeten volgens norm NEN-ISO 3046 -1:2002. Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, is **EUR 125/kW** nominaal vermogen.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 125/kW in.

Toelichting: De energiezuinige scheepsmotor komt alleen in aanmerking bij vervanging van een scheepsmotor in een bestaand binnenvaartschip. Scheepsmotoren in nieuwe binnenvaartschepen zijn uitgesloten.

Alleen de hoofdmotor voor de voortstuwning van het binnenvaartschip komt in aanmerking en niet de motoren voor boegschroeven en andere toepassingen.

240901

Brandstofverbruiksmeter voor binnenvaartschepen

Bestemd voor: het doorlopend weergeven van het actuele brandstofverbruik van een bestaande scheepsmotor van een bestaand binnenvaartschip met een laadvermogen van meer dan 100 ton ingericht voor het vervoeren van goederen over het binnenwater,

en bestaande uit: brandstofverbruiksmeter voorzien van separate flowmeter met directe uitlezing van het actuele brandstofverbruik, (eventueel) brandstofverbruiksanalyse software.

Toelichting: Brandstofverbruiksmeters komen alleen in aanmerking bij bestaande scheepsmotoren.

240906

Bandenspanning(regel)stelsysteem

a. Bestemd voor: het doorlopend automatisch monitoren, weergeven en eventueel bijregelen van de bandenspanning van voertuigen voor beroepsvervoer over de weg,

en bestaande uit: sensoren, display met directe, analoge of digitale uitlezing van de actuele bandenspanning, (eventueel) zender/ontvanger, (eventueel) bedieningsunit, (eventueel) apart persluchtleidingsstelsysteem, (eventueel) perslucht tank voor zover uitsluitend dienstbaar aan dit stelsysteem, (eventueel) persluchtfilter, of

b. Bestemd voor: het vanuit de cabine instellen van de meest ideale bandenspanning in banden van landbouwvoertuigen afhankelijk van waar het landbouwvoertuig zich bevindt: op het land of op de verharde weg,

en bestaande uit: luchtcompressor of perslucht aansluiting, (eventueel) persluchtvoorraadtank, verdeelsysteem, (eventueel) roterende perslucht-aansluitingen en ventielen, (eventueel) regelen-eenheid, (eventueel) bedieningsunit, exclusief banden.

240908

Start-stopsysteem voor vrachtwagenmotor

Bestemd voor: het op afstand starten en stoppen van vrachtwagenmotoren,

en bestaande uit: start-stopsysteem, afstand-bediening.

241101

Warmtepomp voor bestaande treinen

Bestemd voor: het verwarmen van bestaande treinen,

en bestaande uit: warmtepomp of ombouwset voor het geschikt maken van bestaande airconditioning voor verwarmen.

241202 [W]

Zijafscherming

Bestemd voor: het verminderen van de aërodynamische weerstand van voertuigen voor goederenwegtransport door panelen ter afsluiting van de open ruimte aan de zijkant van motorwagens, aanhangers, trekkers of opleggers die ook voldoen aan de eisen voor de verkeersveiligheid conform EEG-richtlijn 89/297,

en bestaande uit: zijafscherming.

241206 [W]

Kopschot windscherm of spoiler intermodaal chassis

Bestemd voor: het beter geleiden van de rijwind, ter vermindering van de aërodynamische weerstand van voertuigen voor goederenwegtransport met een maximum massa beladen voertuig van meer dan 3.500 kg,

en bestaande uit: vast aan de oplegger of het chassis gemonteerde kunststof of metalen 3-D spoiler.

Toelichting: Dit is géén 3-D dakspoiler op de cabines van vrachtauto's. Deze spoiler is vast aan de oplegger of het chassis gemonteerd en niet op de cabine van het voertuig.

241207 [W]

Lichtgewicht aramide koelcontainer

Bestemd voor: het wegvervoer, railvervoer, watervervoer of intermodaal vervoer,

en bestaande uit: koelcontainer of opbouw van koelwagens of -opleggers, exclusief het aanwezige koelaggregaat, met aramide zijwanden met een lengte van ten minste 6 meter en met een dikte van het isolatiemateriaal van ten minste 42 mm. Hierbij moeten alle zijwanden ten minste 220 g/m² aramideweefsel of -legsel bevatten.

Toelichting: exclusief het aanwezige koelaggregaat.

241209

Aanboord mestweeginstallatie voor ongekentekende voertuigen

Bestemd voor: het nauwkeurig wegen van mestvrachten in het kader van MINAS door een geijkte elektronische weegopnemer die op de ongekentekende mesttransportwagen is gemonteerd,

en bestaande uit: elektronische weegopnemer, uitlees- en printapparatuur, (eventueel) beveiliging tegen overbelasting onder het rijden, (eventueel) stabilisatoren voor de wagen bij het wegen, exclusief monstername apparatuur.

241210 [W]

Spudpaal

Bestemd voor: het stilleggen van bestaande binnenvaartschepen,

en bestaande uit: spudpaal.

Het maximum investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 20.000 per spudpaal**.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraagformulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal spudpalen in.*
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per spudpaal in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 20.000 per spudpaal in.*

Toelichting: Een spudpaal komt alleen in aanmerking bij een bestaand binnenvaartschip. Spudpalen bij nieuwe binnenvaartschepen zijn uitgesloten.

D. DUURZAME ENERGIE

Generiek	Code
– Technische voorzieningen voor het aanwenden van duurzame energie	450000
Nader omschreven bedrijfsmiddelen	
– Aardwarmtewinningsysteem	250102
– Biobrandstof productieinstallatie	251205
– Biogasopwaardeerinstallatie	251203
– Fotovoltaïsch zonne-energiesysteem	251102
– Grondwarmtewisselaar	251202
– Ketel gestookt met biomassa	251105
– Warmte- of koudeopslag in de bodem (aquifer)	251201
– Warmtekrachtinstallatie gestookt met biomassa	251106
– Waterkrachtinstallatie	251108
– Windturbine	251103
– Zoet-zoutwater centrale	251109
– Zonnecollectorsysteem	250101

Let op: voor investeringen in duurzame energie moet, indien van toepassing, op het moment van melden een afgegeven milieuvergunning aanwezig zijn

450000 [W]

Technische voorzieningen voor aanwenden van duurzame energie

De voorziening moet de inzet van primaire energie (aardolie, steenkool, aardgas) beperken door voor ten minste 70% gebruik te maken van zonne-energie of waterkracht.

De voorzieningen moeten de energiebesparing realiseren door:

- zonne-energie door conversie naar elektriciteit of warmte (met uitzondering van het gebruik van passieve zonne-energie).
- waterkracht door conversie naar elektrische of mechanische energie.

250101 [W]

Zonnecollectorsysteem

Bestemd voor: het verwarmen van water of lucht, **en bestaande uit:** zonnecollector, (eventueel) restwarmteopslagvat, (eventueel) warmtewisselaar, (eventueel) in het vat geïntegreerde naverwarmer, (eventueel) in luchtverwarmer geïntegreerde fotovoltaïsche zonnecellen, (eventueel) absorptiekoelmachine die hoofdzakelijk werkt op zonne-energie.

250102 [W]

Aardwarmtewinningsysteem

Bestemd voor: het winnen van warmte uit diepe aardlagen voor de verwarming van processen of van gebouwen, **en bestaande uit:** aardwarmtewinningsinstallatie, aansluiting op verwarmingsnet, (eventueel) warmteopslagvat.

Toelichting: Dit zijn in het algemeen systemen met bronnen van enige honderden meters diepte.

251102 [W]

Fotovoltaïsch zonne-energiesysteem

Bestemd voor: het opwekken van elektrische energie uit zonlicht met behulp van zonnecellen, **en bestaande uit:** panelen met fotovoltaïsche zonnecellen met een gezamenlijk piekvermogen van ten minste 90 Watt, (eventueel) stroom/ spanningsomvormer, (eventueel) accumulator. Het investeringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, is maximaal **EUR 3.000/kW** piekvermogen.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraag-formulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van EUR 3.000/kW in.

251103 [W]

Windturbine

a. Bestemd voor: het opwekken van elektrische energie met een nominaal vermogen > 25 kW, **en bestaande uit:** windturbine, mast, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet, (eventueel) uitsluitend voor plaatsing en onderhoud van de windmolen bestemde ontsluitingsweg. Het maximuminvesteringsbedrag dat voor Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt, bedraagt voor windturbines die:

- op Nederlands grondgebied, anders dan in het niet gemeentelijk ingedeelde deel van de territoriale zee of de Exclusieve Economische Zone, worden geplaatst **EUR 600/kW**;
- in het niet gemeentelijk ingedeelde deel van de territoriale zee of de Exclusieve Economische Zone worden geplaatst **EUR 1.000/kW**.

b. Bestemd voor: het opwekken van elektrische energie met een nominaal vermogen ≤ 25 kW, **en bestaande uit:** windturbine, (eventueel) mast, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet. Het maximum investeringsbedrag dat voor

³ Voor definitie biomassa, zie paragraaf 4.3

⁴ Voor definitie totaal energetisch rendement, zie paragraaf 4.3

⁵ Voor definitie warmtekrachtinstallatie, zie paragraaf 4.3

Energie-investeringsaftrek in aanmerking komt bedraagt **EUR 3.000/kW**.

Aanwijzing voor het invullen van het aanvraag-formulier:

- bij het aantal bedrijfsmiddelen vult u het aantal kW in.
- bij aanschaffingskosten per bedrijfsmiddel vult u het bedrag per kW in. Indien dit hoger is dan het maximale bedrag, dan vult u het maximum bedrag van respectievelijk EUR 600/kW, EUR 1.000/kW of EUR 3.000/kW in.

Het vermogen is gedefinieerd als het nominale elektrische vermogen van de windturbine.

Toelichting: Voor windturbines in het niet gemeentelijk ingedeelde deel van de territoriale zee of de Exclusieve Economische Zone moet op het moment van melden een SDE-beschikking > EUR 0 en een Wbr-vergunning zijn afgegeven. Zie verder paragraaf 1.4.

251105 [W]

Ketel gestookt met biomassa

Bestemd voor: het verwarmen van gebouwen of processen door verbranding van biomassa³ of uit biomassa verkregen gasvormige of vloeibare energiedragers, onder de voorwaarde dat het warmterendement gemiddeld op jaarbasis ten minste 80% bedraagt,

en bestaande uit: ketel, (eventueel) restwarmte-opslagvat, (eventueel) rookgasreinigingsapparatuur, (eventueel) primair warmtetransportsysteem, exclusief verwarmingsnetten in gebouwen en warmtedistributienetten in woonwijken.

251106 [W]

Warmtekrachtinstallatie⁵ gestookt met biomassa

Bestemd voor: het gelijktijdig opwekken van warmte en mechanische of elektrische energie door verbranding van biomassa³ of uit biomassa verkregen gasvormige of vloeibare energiedragers, onder de voorwaarde dat het totaal energetisch rendement⁴ gemiddeld op jaarbasis ten minste 60% bedraagt,

en bestaande uit: warmtekrachtinstallatie, (eventueel) restwarmteopslagvat, (eventueel) rookgasreinigingsapparatuur, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet, (eventueel) primair warmtetransportsysteem exclusief verwarmingsnetten in gebouwen en warmtedistributienetten in woonwijken.

251108 [W]

Waterkrachtinstallatie

Bestemd voor: het benutten van waterstroming of het verval van waterstromen voor de opwekking van elektrische of mechanische energie,

en bestaande uit: waterrad of waterturbine, (eventueel) transmissie, (eventueel) generator, (eventueel) transformator, (eventueel) aansluiting op het elektriciteitsnet.

251109 [W]

Zoet-zoutwater centrale

Bestemd voor: het opwekken van kracht of elektrische energie uit het verschil in zoutgehalte van water,

en bestaande uit: membranen, (eventueel) voorzuivering, (eventueel) turbine.

251201 [W]

Warmte- of koudeopslag in de bodem (aquifer)

Bestemd voor: het opslaan van warmte of koude in de bodem met grondwater als opslagmedium, voor het koelen of verwarmen van gebouwen of processen,

en bestaande uit: een gesloten systeem met grondwaterbronnen/putten, die voor onttrekking en injectie worden gebruikt en waarbij de jaarlijkse netto thermische balans van de bodem nagenoeg neutraal is, grondwaterpompen, transportleiding van putten naar applicatievestiging, (eventueel) warmtewisselaar tussen grondwater en gebouwnet, (eventueel) restwarmteopslagvat.

251202 [W]

Grondwarmtewisselaar

a. Bestemd voor: het koelen of verwarmen van water voor gebruik in bedrijfsgebouwen of bij processen met behulp van een warmtewisselaar die in het grondwater ligt,

en bestaande uit: ondergrondse warmtewisselaar, pomp, (eventueel) water-lucht warmtewisselaar in stallen die de warmte of koude uit de bodem rechtstreeks afgeeft, (eventueel) restwarmteopslagvat.

b. Bestemd voor: het verwarmen van water voor gebruik in bedrijfsgebouwen of bij processen met behulp van een warmtewisselaar die in de wegverharding ligt,

en bestaande uit: pomp(en), ondergrondse warmtewisselaar of warmtevoerende buizen in de wegverharding exclusief de wegverharding zelf, (eventueel) restwarmteopslagvat.

c. Bestemd voor: het voorcoelen of voorverwarmen van buitenlucht voor het gebruik in bedrijfsgebouwen met behulp van ondergrondse buizen als warmtewisselaar,

en bestaande uit: luchtgrondbuizen met een diameter van maximaal 40 cm, (eventueel) luchtplenum, (eventueel) automatisch geregelde centrale bypass.

d. Bestemd voor: het koelen van elektronische inrichtingen,

en bestaande uit: ondergrondse warmtewisselaar, (eventueel) pomp, water-lucht warmtewisselaar die de koude uit de bodem rechtstreeks afgeeft, (eventueel) ventilator.

Toelichting c.: Alleen het grondbuizensysteem komt in aanmerking. Exclusief het hierop aangesloten kanaalwerk voor nabehandeling en/of distributie van lucht in het gebouw.

251203 [W]**Biogasopwaardeerinstallatie**

Bestemd voor: het produceren van gas van aardgasnetkwaliteit van uit biomassa³ verkregen gasvormige energiedragers,

en bestaande uit: biogasopwaardeerapparatuur, aansluiting op het aardgasnet, (eventueel) gasreinigingsapparatuur, (eventueel) compressor.

Toelichting: Indien stortgas wordt opgewaardeerd tot aardgaskwaliteit komt dit ook onder deze code in aanmerking.

251205 [W]**Biobrandstof productieinstallatie**

Bestemd voor: het produceren van vaste of vloeibare of gasvormige brandstoffen uit houtachtige of cellulose-achtige verbindingen in biomassa³, waarbij de energiedrager wordt gebruikt voor het opwekken van warmte of kracht of als transportbrandstof door: pyrolyse of vergassing of torrefactie of thermische ontleding of chemische ontleding of enzymatische ontleding,

en bestaande uit: reactor waarin één van de hiervoor genoemde processen plaatsvindt. Nabehandelingsapparatuur voor het verder verwerken van de reactorproducten en op- en overslagvoorzieningen komen niet in aanmerking.

³ Voor definitie biomassa, zie paragraaf 4.3

E. ENERGIEADVIES OF MAATWERKADVIES OF ACTIEPLAN VOOR ELEKTROMOTOREN

Een energieadvies of maatwerkadvies zoals dit is vastgesteld in ISSO 75.2 of een actieplan voor elektromotoren ter verbetering van de energie-efficiency van objecten door middel van een verkenning van de mogelijkheden om maatregelen te treffen, en bestaande uit:

a. Energieadvies

Een rapportage waarin de mogelijkheden om maatregelen te treffen ter verbetering van de energie-efficiency zijn vastgelegd. Deze rapportage bevat in ieder geval:

1. Beschrijving van het object;
2. Een overzicht van de totale energiehuishouding van het bestaande totale object;
3. Een energiebalans van de relevante onderdelen van het bestaande totale object;
4. Een overzicht van de mogelijkheden en de kwantificering tot energiebesparing;
5. Een overzicht van de noodzakelijke organisatorische en administratieve aanpassingen;
6. Een raming van de te verwachten investeringskosten en de te verwachten baten.

Voor afnemers met een energiegebruik van meer dan 25.000 m³ aardgas (of aardgasequivalent) of 50.000 kWh elektriciteit per jaar gelden de volgende aanvullende eisen:

7. Inzicht in alle maatregelen met een terugverdientijd tot en met vijf jaar;
8. Van de energiebalans dient 90% van het totale energiegebruik te worden gespecificeerd, tenzij daar gemotiveerd van afgeweken kan worden;
9. Helder en eenvoudig plan voor het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen,
of

b. Actieplan voor elektromotoren

Een rapportage waarin het actieplan voor elektromotoren is uitgewerkt, zoals omschreven in het EU Motor Challenge Programme.

c. Het maatwerkadvies

Maatwerkadvies zoals dat neergelegd is in ISSO 75.2 is afgestemd op BRL9500 deel 4 EPA-maatwerkadvies voor bestaande utiliteitsgebouwen. Dit EPA-maatwerkadviesrapport bevat ten minste de volgende gegevens:

1. Projectgegevens;
2. Huidige situatie;
3. Uitgangspunten en overwegingen;
4. Lijst van enkelvoudige maatregelen met hun standaard terugverdientijd;
5. Maatregelpakketten met hun terugverdientijd en een indicatie van hun gevolgen voor de kwaliteit van de binnenlucht, het thermisch comfort en de kans op condensatie op en in de constructie;
6. Huidige energieverbruik;
7. Verwacht energieverbruik;
8. Terugverdientijd van de voorgestelde maatregelpakketten.

Voorwaarden voor energieadvies of actieplan voor elektromotoren

Verder moet het energieadvies of actieplan voor elektromotoren (hierna: advies) aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De opdracht voor de energie-investering vindt plaats binnen 24 maanden na het tijdstip waarop de opdracht voor het advies is gegeven;
- De gemelde energie-investering is aanbevolen in het advies en moet zijn omschreven in de Energielijst die geldt op het moment van investeren;
- Het advies is opgesteld door een onafhankelijke derde;
- De kosten van het advies kunnen slechts eenmaal worden gemeld en kunnen dus niet worden toegerekend aan andere energie-investeringen;
- Het advies moet een bestaand totaal bedrijfsgebouw of bestaand totaal proces betreffen, dat apart is bemeterd voor energiedragers;
- Bij een gecombineerd energie-milieuadvies wordt 50% van de totale advieskosten toegerekend aan het energieadvies.

VOORSTEL VOOR DE ENERGIELIJST 2010

U kunt een voorstel indienen voor aanvulling of wijziging van de energielijst. Hieronder is aangegeven waaruit een voorstel ten minste moet bestaan:

1. Naam, adres en telefoonnummer(s), eventueel e-mailadres(sen) of internetpagina's
2. Naam van het bedrijfsmiddel
3. Beschrijving van het bedrijfsmiddel (eventueel) folders, rapporten
4. De bedrijfstak(ken) waar het kan worden toegepast
5. Berekening van de energiebesparing per jaar, berekend uit het verschil van het energiegebruik van het bedrijfsmiddel en het energiegebruik van de referentie.
6. De totale investeringskosten om het bedrijfsmiddel aan te schaffen en gebruiksklaar te krijgen (exclusief BTW)
7. De verwachte jaarlijkse afzet
8. Uw omschrijving conform de omschrijving van de codes op de energielijst:
Naam:
Bestemd voor:
en bestaande uit:

Om in aanmerking te komen voor opname in het overzicht van energie-investeringen in de Energielijst 2010, wordt uw voorstel aan een aantal criteria getoetst. Dit zijn onder andere:

- De energiebesparingsnorm.
- Mogelijke toepasbaarheid van het bedrijfsmiddel.
- De mate van gangbaarheid en verkrijgbaarheid in Nederland.
- De omschrijving van het bedrijfsmiddel mag niet merk- of fabrikantgebonden zijn. Het moet in principe mogelijk zijn voor alle marktpartijen om een dergelijk energiezuinig apparaat te leveren.

Voorstellen voor uiterlijk **4 september 2009 retourneren** aan:

SenterNovem
t.a.v. secretariaat Energie-investeringsaftrek
Postbus 10073
8000 GB ZWOLLE

of per e-mail sturen naar: eia@senternovem.nl

Voor nadere inlichtingen

Helpdesk EIA

Tel : 038 - 455 3430

Fax: 038 - 454 0225

DEEL 6

EIA 2009

SenterNovem

HEEFT U NOG VRAGEN?

BIJ ONDERSTAANDE INSTANTIES KUNT U MEER INFORMATIE OVER DE STIMULERINGSMAATREGELEN KRIJGEN.

- Voor technische vragen over de EIA
SenterNovem
Dokter van Deenweg 108
Postbus 10073
8000 GB ZWOLLE
Helpdesk EIA : (038) 455 34 30
(van 8:30 uur tot 17:00 uur)
Telefax : (038) 454 02 25
E-mail : eia@senternovem.nl
- Voor het downloaden van de energielijst en meldingsformulieren EIA
Internet : www.senternovem.nl/eia
- Voor vragen over de status van de melding of informatie als u binnen vier weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen
Bureau Investeringsregelingen en willekeurige afschrijving (IRWA)
Postbus 3338
4800 DH Breda
Telefoon : (076) 530 43 08
Telefax : (076) 530 43 09
- Voor het aanvragen van brochures en meldingsformulieren MIA\VAMIL
BelastingTelefoon voor ondernemers
Telefoon : (0800) 05 43
Internet : www.belastingdienst.nl/zakelijk/
investeringsregelingen
- Voor technische vragen over MIA\VAMIL
SenterNovem
Dokter van Deenweg 108
Postbus 10073
8000 GB ZWOLLE
Helpdesk : (038) 455 34 80
(van 8:30 uur tot 17:00 uur)
Telefax : (038) 454 02 25
- Voor alle informatie en links naar de internetsites van de verschillende investeringsregelingen
SenterNovem
Informatiepunt SenterNovem
Telefoon : 030-2393533
E-mail : informatiepunt@senternovem.nl
Internet : www.senternovem.nl/eia,
www.senternovem.nl/miavamil, www.vrom.nl/miavamil,
www.belastingdienst.nl/zakelijk/
www.belastingdienst.nl/investeringsregelingen